Шу азиз Ватан — барчамизники!

ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси

● 15 март 1996 йил, жума ● № 22 (269)

Бекобод металлургия комбинати касаба уюшма қўмитаси ишчи-хизматчиларнинг ишлаш ва дам олишларига қулайлик яратишга алоҳида эътибор бермоқда. Комбинатда маданий-маиший хизмат кўрсатишга мўлжалланган янги бинолар қад кўтармоқда.

Суратда: 2-прокат цехи муҳандиси С. Нурмуҳаммедова жамоа аъзолари билан.

Н. Муҳаммаджонов сурати.

ЕТТИ ИҚЛИМ НАФАСИ

Ҳамдўстлик мамлакатларида

● Президент сайловлари яқинлашиши билан сайлов олди пойгаси ҳам авж олиб бормоқда. Сайловолди курашлари орасида Чеченистон муаммосини ҳал этиш масаласи ҳамон муаллақ қолмоқда. Россия бош вазири В.Черномирдин Грознийдаги бир неча кун давом этган жанглардан сўнг, Чеченистон муаммосини ҳал этиш режасига бир мунча ўзгаришлар кирганлигини эълон қилди. Ушбу масала бугун Россия ҳавфсизлик кенгашида муҳокама қилиниши керак. Унда чечен муаммоси ечилишининг тамойилларини қайта кўриб чиқиладими ёки бошқа йўллар курсатиладими - буни кенгаш мажлисидан кейин билишимиз мумкин бўлади.

Давлат думаси ҳозир қидирувда бўлган чечен исёнчилари раҳнамоси Жохар Дудаевни авф этиш таклифини рад қилди. Яна бир хабар - ҳеч ким томонидан эътироф этилмаган, лекин тобора кенг тарқалаётган мишмишларга қараганда, мудофаа вазири Павел Грачевнинг яқинда юз бериши кутилаётган истеъфоси ҳам Чеченистон воқеалари билан боғланмоқда

***

● Озарбайжон республикаси Президенти Г.Алиев расмий-амалий ташриф билан Грузияга сафар қилди. Грузия Президенти матбуот хизмати ходимларининг таъкидлашича, мамлакат пойтахтида у энг азиз ва орзиқиб кутилган меҳмон сифатида қабул қилинган. Грузия Президенти Э.Шеварнадзенинг ўзи грузин тупроғига икки кунлик ташрифи давомида Г.Алиевга узлуксиз ҳамроҳлик қилди ҳамда бу ташрифни «муҳим тарихий воқеа» деб таърифлади.

Дустлик, ҳамкорлик, ҳар икки давлатнинг ўзаро ҳавфсизлигини мустаҳкамлаш бўйича имзоланган шартнома учрашувнинг бош ҳужжати бўлди. Шунингдек, инвестицияларни ҳимоя қилиш, савдо-иқтисодий алоқалар тамойиллари эркин савдо қилиш хусусида ва бошқа бир қатор ҳужжатлар ҳам имзоланди.

Бу ерда журналистларни энг кўп қизиқтирган нарса Озарбайжон нефтини Грузия орқали Қора денгизга олиб чиқиш бўйича тузилган битим ва унинг Кавказ минтақаси тақдирига аҳамияти масаласи бўлди. Г.Алиев ушбу битимнинг хусусида тўхталиб, «авлодларимиз биз ҳозир амалга оширишга киришган ишимизни муносиб баҳолайдилар. Чунки Озарбайжон нефтини Грузия орқали Қора денгизга олиб чиқиш жуда катта иқтисодий ва ижтимоий аҳамиятга эга», деб айтган.

Кузатувчилар фикрига кўра, ушбу битим имзоланиши билан Россия Кавказда ўз таъсир доирасининг бир қисмидан маҳрум бўлган. Ким билади дейсиз, дея хитоб қилади улар, Россия бу таъсирини тиклашнинг бошқа усулларини топишга интилиб қолмасмикин..

***

● «Века-НВ» автобус ва юк машиналари ишлаб чиқарувчи фирма «Фиат» Италия автомобиль гигантининг филиал корхонаси Украинада ўз маҳсулотини қупатириб, 2000 йилга бориб уни 30 минг донага етказмоқчи. Компания ўзининг бу режасини иккита қушма корхона қумагида амалга оширмоқчи. Шу йилнинг ўзида 2 минг машина ишлаб чиқарилиши кутилмоқда. Янги мижозларимиз- товарларни ташиш билан шуғулланувчи хусусий тадбиркорлар эҳтиёжини қондириш мақсадида, деди фирма вице-президенти Роберто Борзо, биз Украинада юк машиналари бозорини ташкил этамиз. Афтидан, бу инвестицияларимизнинг 130 миллион долларга қупайишига олиб келади, деб таъкидлади у яна.

Хорижда

● Мисрнинг Шар-эл-шейх курорт шаҳрида олий даражадаги халқаро учрашув ниҳоясига етди. Унинг ишида жаҳоннинг 29 давлати раҳбарлари иштирок этишди. Учрашув Исроилда қетма-кет юз берган террорчилик портлашлари муносабати билан Яқин Шарқда тинчликни мустаҳкамлаш ва терроризмга қарши кураш муаммоларига бағишланди.

Учрашувга раислик қилган Билл Клинтон ва Хусни Мубораклар, терроризмни специфик ислом муаммоси деган даъволарни бутунлай рад этиб, унинг катта муваффақият билан якунланганлигини таъкидладилар. Миср Президентининг айтишича, делегатлар Яқин Шарқда тинчликни сақлаб қолиш тарафдорлари эканликларини намойиш этдилар. Делегатлар Исроил билан фаластинликлар эришган битимларни қўллаб-қувватлашга ҳамда уларга иқтисодий кумак беришга рози бўлдилар, деди Президент Б.Клинтон.

Учрашувнинг якуний резолюциясида Яқин Шарқдаги тинч жараёнларни қўллаб-қувватлаш, минтақада хавфсизликни мустаҳкамлаш ва терроризмга қарши курашдан иборат бош мақсадлар аниқ белгилаб берилди. Бундан ташқари экстремистик гуруҳларни турли баҳоналардан маҳрум қилиш мақсадида Яқин Шарқ халқлари турмуш даражасини юксалтириш керак. Белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун аниқ таклифларни ишлаб чиқувчи ишчи гуруҳини тузишга қарор қилинди.

● Россия ва АҚШ президентлари Б.Ельцин ва Б.Клинтон Миср Шар эл-шейх шаҳридаги учрашув чоғида бўлиб ўтган қисқача суҳбатда президентлик сайловлари компанияси давомида Россия-Америка муносабатларининг бўшашиб кетишига йўл қўймасликка бир-бирларига ваъда беришди. Б.Клинтон таъкидлаганидек, бутун шу йил давомида юзага келадиган муаммолардан хабардор бўлиб бориб, уларни самарали ҳал этишга интилиш иккала президент учун ҳам гоят муҳимдир.

● Шотландиянинг Данглэйн шаҳридаги бошлангич мактаб биносида 40 ёшли киши 16 бола ва икки ўқитувчини отиб ўлдирган. Бундан ташқари 13 ўсмир жароҳатланган. Афтидан, руҳий носоғлом бўлган жиноятчи мактабнинг спорт залида ҳар томонга тартибсиз ўқ отиб, оҳирида ўзини ҳам нобуд қилган. Унинг ҳаракатларини изоҳловчи бирон сабаб маълум эмас.

Буюк Британия қироличаси ва бош вазир Жон Мейжор Данглэйндаги фожеадан қаттиқ изтиробга тушганликларини изҳор этишди. Қиролича бутун мамлакат билан бирга қайғуда эканлигини баён қилди. Жон Мейжор, бу тасаввур этиш қийин бўлган даҳшатли воқеадир, деди. Бош вазир халқаро учрашувда қатнашаётган Шар-эл-шейх шаҳрида қўпчилик давлатларнинг раҳбарлари унга таъзия ва ҳамдардлик билдирдилар.

● Латвия Президенти Ульманис Ғарб мамлакатлари элчилари билан учрашувда унинг мамлакати ўз келажагини НАТОга кириш билан боғлайди. Бирок, биз фақат нейтрал давлат сифатида эмас, унинг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлишимиз керак, деди. НАТОнинг кенгайиши, деди у, ягона хавфсиз маконни нужуда келтириш деган гаплир.

Бизнинг шарх

ЯНГИ ИСТИҚБОЛЛАР САРИ

Мустақиллигимизнинг 5 йиллиги, иқтисодий тикланишнинг эса маълум бошқичида турганимизга қарамай, ислоҳатлар тўғрисида кўп ёзиб ҳўп гапирилди деб бўлмайди. Бунга республикамиз ҳукумати томонидан чиқарилаётган янгидан-янги фармон ва қарорлар далил бўла олади. Узбекистонда хусусийлаштириш, мулкчилик шаклларини кенгайтириш, кичик ва ўрта тадбиркорликка катта йўл очиш борасида бир қатор тадбирлар амалга оширилаётир. Куни- кеча эълон қилинган «Узбекистон товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасини ташкил этиш тўғрисида»ги Президентимизнинг фармони ҳам улкада кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, бозор инфраструктурасининг яхлит тизимини шакллантириш, мулкдорлар синфини жадал таркиб топтириш мақсадларида хизмат қилиши шубҳасиз. Бинобарин, ўз мазмун - моҳияти жиҳатидан ушбу фармоннинг ўта долзарб эканлигини эътироф этиш керак. Тўғри, тадбиркорлик, хусусан кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида бунгача ҳам бир қатор фармонлар эълон қилинган эди. Узбекистон тадбиркорлар уюшмаси, «Бизнес-фонд» ва бошқа бир қанча ташкилотларни тузиш тўғрисидаги ҳужжатлар шулар жумласидандир. Ташкил этилажак янги палата эса, тадбиркорлик фаолиятини яна бир карра ривожлантиради деб ўйлайман.

Ҳозир Узбекистонда 90 мингдан зиёд кичик, ўрта ва хусусий бизнес фаолиятини юритаётган ердик шахслар мавжуд. Халқ хўжалигининг қарийб 100 га яқин соҳасини ўз ичига қамраб олган нодавлат секторида аҳолимизнинг 64 фоизи хизмат қилаётир. Шунга қарамай, том маънодаги тадбиркорлик ҳамда ишбилармонлик фаолияти нимадан иборат эканлиги, унинг ҳуқуқий бурч ва манфаатлари тўғрисида барчада ҳам етарлича тушунча бор деб бўлмайди. Чунончи, республикада тадбиркорлик билан шуғулланаётганларга нисбатан, бу соҳага четдан қизиқиб, қатъий қадам қўёолмаётганлар сони бир мунча ортиқдир. Ватанимизда мавжуд бўлган хомашё, технология, ишчи кучларидан унумли фойдалана билмаслик, хориж сармоясини самарадор тармоққа йўналтирмаслик ва қолаверса, бизнес режаларини ишончли тартибда туза билмаслик ислоҳотлар йўлидаги жиддий тўғонақдир.

Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг ташкил этилиши ана шу муаммоларни бартараф этиш имкониятини беради. Фармонда кўрсатилишича кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, давлат ҳокимияти идораларида уларнинг манфаатини ифодалаш, уларга маркетинг, реклама, ҳуқуқий ва ахборот хизматларида кўмаклашиш Палатанинг асосий вазифаси деб белгиланган. Шундан англанадики, ушбу Палата Республикада фаолият юритаётган ва юрита бошлайдиган юзлаб, минглаб тадбиркорлик субъектларини шартнома асосида бирлаштиради. Бундан ўзи уларнинг фаолияти аллақандай тарқоқ, уюшмаган ҳолда эмас, балки бир мақсадга йўналтирилган, мустақил тартибда йўлга қўйилади.

Фармонда кўрсатилишича, ушбу палата аъзоларига молиявий ёрдам кўрсатиш мақсадида Узбекистон тадбиркорлари уюшмасининг тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш фонди негизида унинг махсус фондини ташкил этиш белгиланган. Шунингдек, Фармоннинг 7-бандига эътибор берилса, у ерда «Палатани ҳамда товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорларни» қўллаб-қувватлаш фондини улар давлат рўйхатидан ўтган вақтдан бошлаб 5 йил муддатга солиқлардан, шунингдек, қонун ҳужжатлари билан белгиланган мажбурий тўловлардан: товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси аъзолари тадбиркорлар томонидан импорт маҳсулотлар ўрнини босадиган ва экспортга мўлжалланган маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи ишлаб чиқаришларни ташкил этиш учун технология асбоб-ускуналарини импорт қилишда божхона пошлиналари тўлашдан озод қилинсин» деб белгилаб қўйилган. Ўйлаб қурилса, хусусий ва ўрта-кичик тадбиркорликни ривожлантиришдаги бундай имтиёз юртдошларимиз учун жуда катта имкониятдир.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ҳудудий палаталарнинг ишлаб туриши ҳам фикримизга далил бўла олади. Қуриниб турибдики, ташкил этилажак палата мамлакатимизда товар ишлаб чиқариш ва тадбиркорлик фаолиятини юқори истиқболларга олиб чиқади. Унинг имкониятларига янги уфқлар очади.

Фатхулла КАРИМОВ,
Тошкент Молия институти ректор ўринбосари, профессор.

ОЛИЖАНОБЛИК НАМОЙИШИ

Ислоҳотлар жараёнида турган республикамизни моддий-маънавий рағбатлантириб туриш ишида хорижий давлатларнинг саъй-ҳаракатини алоҳида таъкидлаш керак. Зеро, юртимизнинг иқтисодий тикланишида чет эл сармояси, кредит ва грантларнинг аҳамияти катта бўлаётир. Хусусан, «Соғлом авлод учун» республика хайрия жамғармасида ташкил этилган Япония ҳукуматининг хайрия-грантларини топшириш маросими шу маънода қимматлидир.

Маълумки, Оролбўйи ҳудуди экологик жиҳатдан минтақадаги энг носоғлом ҳудудлардан ҳисобланиб турибди. Бу ерда йилига 4000 га яқин чақалоқ гипотериоз касаллиги билан туғилади. Болалар ўлими, оналар касаллиги муаммолари бўйича ҳам Оролбўйи ҳудуди республикада «етакчилик» қилиб тургани сир эмас. Япония ҳукумати ажратган хайрия-грантларининг энг катта миқдори 99131 АҚШ доллари қийматида бўлиб, у Қорақалпоғистон Республика туғруқхонасига берилди. Туғруқхона бош шифокори Г. Раметулаеванинг эътироф этишича, бу маблағ махсус тиббий ускуналар, хусусан диагностик жиҳозлар сотиб олиш учун сарфланади.

Республика Ногиронлар жамиятига ажратилган 36541 қийматидаги АҚШ доллари эса, жамият раиси С. Убайдуллаевнинг таъкидлашича, бевосита ишлаб чиқариш жабҳасига йўналтирилиб, учта тикув цехи очилади. Бунинг натижасида юртимизнинг бир қанча ногиронлари иш билан таъминланиш имкониятига эга бўладилар.

Хайрия маблағларининг учинчиси У. Қурбонов номидаги болалар руҳий-асаб хасталиклари касалхонасига берилди. Бу маблагга касалхона сенсор жиҳозлари, болалар тафаккурини ўстирадиган ўйинхоналар ҳамда махсус компьютер сотиб олишни режалаштирган.

Грантларнинг тўртинчиси эса республика ишбилармон аёлларининг «Тадбиркор аёл» уюшмасига берилди.

Кунчиқар мамлакатининг махсус грантларини Японияннг Узбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Укеру Магосаки топширди. Умумий қиймати 244505 АҚШ доллари миқдорида бўлган грантлар тармоқларнинг иқтисодий тикланишига салмоқли ҳисса қўшиши шубҳасиз.

Н. АЛИМОВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

ИҚТИСОДИЁТ ХАБАРЛАРИ

МАҲСУЛОТ ХИЛЛАРИ КЎПАЙМОҚДА

Андижон туманидаги Оқёр таъмирлаш заводи базасида бундан уч йил аввал барпо этилган «Тиксанти» Узбекистон-Туркия қўшма корхонаси янги маҳсулот — парма тайёрлашни узлаштирди. Бу тақчил маҳсулотга республиканинг саноат корхоналарида катта эҳтиёж сезилмоқда.

Қўшма корхонада пармадан ташқари «Нумон» ва «Некки» тикув машиналари ҳам тайёрланмоқда. Яқин вақтларда бу ерда «Тойота» тикув машинасининг энг сўнгги моделини ишлаб чиқариш режалаштирилянти.

Шуни ҳам таъкидлаш лозимки, диаметри 2,5 мм дан 16 мм гача бўлган 25 хил пармани тайёрловчи линиялар Туркиядан, хом- ашё эса Россиядан олиб келинди. «Элсанти» (Туркия) фирмасининг мутахассислари янги ускунани созлаб беришди, шунингдек улар маҳаллий ёш ишчилардан бири гуруҳини касб-корга ўргатишди. Ҳозир қўшма корхонада ҳар ойда 20 минг дона парма тайёрлаб чиқарилаянти.

ЯНГИ ДЕҲҚОН БОЗОРИ

Бўз тумани ҳокимиятининг ташаббуси билан Яккатол қишлоғида янги деҳқон бозори очилди. У Андижон вилоятининг мазкур қишлоғида яшовчи аҳоли учунгина эмас, шу билан бирга яқин атрофда жойлашган бошқа қишлоқлар аҳолиси учун ҳам анча қулайлик туғдирди.

Деҳқон бозорида саҳий диёрда етиштирилган хилма-хил нозне ъматлар билан савдо қилинмоқда. Харидорлар савдо расталари ва умумий овқатланиш корхоналари ишидан ҳам мамнун бўлишаянти. Шу атрофда жойлашган мол бозори айни муддао бўлди. Энди бу ерда қўшни туманлардан ва ҳатто Фарғона вилояти шаҳарларидан келган харидорларни ҳам кўриш мумкин.

Т. ШЕРОВ.

Аччиқ данак

«БЕКАТСИЗ» АВТОБЕКАТ

— Туманда халққа холис хизмат қилувчи раҳбар борми? — сўради бир киши ёнидагисидан.

— Халқнинг аҳвол-руҳиясига масъул шахслар туманда йўқ бўлса керак-да, — деди у ёмгирда ивиб, автобус кутиб турган тала-тўп кишиларни кўрсатиб.

Ғаллаорол шаҳридаги деҳқон бозори ёнида жойлашган «Бекатсиз» автобекатда кунига туман раҳбарлари номига аччиқ гаплар айтилиб турилади. Бунинг боиси бор, албатта. Бу ерда бундан 30 йил аввал автобекат бўларди. У узоқ йиллар аҳолига беминнат «хизмат» қилди. Бозор иқтисодига утиш бошлангач бекат атрофи хусусий дукондорларга бўлиб берилди. Улар ўз белгиларича нақшинкор дуконларни қуриб битказишди. Йўловчилар эса соябонли бекатларидан ажраб қолишди. 5-6 йилдирки одамлар «бекатсиз» бекатда турибаётган автобусларини кутишмоқда.

Очиғини айтсак «бекатсиз» автобекатдан 9 та манзилга автобус қатнайди. Боз устига Қўйтош, Угат, Қоробдолга борувчи йўловчилар ҳам шу «бекатсиз» «автобекатда» ултириб ўз автобусларини кутишади.

Ҳали бу ҳам чегара эмас. «Бекатсиз» автобекатдан Сарбозорга, туманнинг исталган нуқтасига боришга шай бўлиб турган қанчалаб таксилар ва катта-кичик хусусий машиналарни айтмайсизми? Мана шу маршрутларга киракашлик қилувчи ушбу тирбанд машиналар ортидан югуриб лой ва сувга ботганлар қанча...

— Сизга айтсам, укам, бу ерга қачон келсангиз қишла қорга, баҳорда ёмгирга ивиб, ёзда иссиққа қуйиб ютирган йўловчиларга кўзингиз тушади, — дейди уруш ва меҳнат фахрийси Мусо ота Пардаев. — Таналайдиган соябон йўқлиги, ҳаммамизни ташвишлантирмоқда. Йўловчиларга соябон қуриш ҳақида туман раҳбарларига таклиф билан кирганмиз. Лекин таклифимиз инобатга олинмади. Йўловчиларга оддий бир соябон қуриш қанчалик қийин кечаётганлигини халқимиз кўриб турибди.

— Оқсоқол тўғри айтади, — деди нафақахўр А. Жониқулов. — Туманда фикрли, халқни ўйлайдиган раҳбар бўлмагач, арзингизни кимга айтасиз. Йўловчиларга соябон қуриш туман раҳбарлари у ёқда турсин, автосарой раҳбарининг ҳам, туман бош архитекторининг ҳам тушига кирган эмас. Улар эскисини бузишди-ю, янгисини қуришмади.

Ноилож «Ишонч»га ишониб... шу шикоятни йўлламоқдамиз.

«Аччиқ данак» бу арзларга жавоб излаб Ғаллаоролга йўл олди.

Алибой ЭРГАШЕВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

Ислоҳотларнинг иккинчи босқичида

БОЗОР ИҚТИСОДИ — ОЧИЛМАГАН ҚЎРИҚ

Тажрибалар, ўз ечимини топаётган муаммолар

Ўзбекистонимизнинг ижтимоий-иқтисодий ҳаётида бозор муносабатларига ўтиш ҳаракати қулф ураяпти. Иқтисодий ислоҳотнинг дастлабки босқичи босиб ўтилди. Чет эллик кўзга кўринган мутахассисларнинг берган баҳоларига кўра республикада бозор иқтисодига барқарор ва самарали ўтилмоқда. Ҳозирги пайтда иқтисодий ислоҳотнинг иккинчи босқичи аниқ белгиланган тарзда олиб борилаянти.

Бундай мураккаб ижтимоий-иқтисодий жараёнининг ривожи қай даражада? Хоразм вилояти мисолидаги иқтисодий қузатувмизда худди ана шу ҳақда сўз юритмоқчимиз. Ушбу минтақани атайин танладик. Сабаби: вилоят унча йирик эмас, мураккаб иқлим ҳамда экологик шароитларга эга. Бозор иқтисодига утишга қадар ишлаб чиқариш кучларининг ривожланиши бошқа минтақалардан орқада қолар эди. Баён этилганларнинг барчаси утиш даврида, айниқса унинг биринчи босқичида — қўшимча қийинчиликларни юзага келтирди.

Хуллас, вилоят меҳнаткашлари иқтисодий ислоҳотнинг дастлабки босқичида қандай натижаларга эришдилар?

Аввалги тузум кўп йиллар бадалида иқтисодинг деҳқончилик секторини ривожлантиришга аҳамият бергани сир эмас. Турли сабаб ва баҳоналар билан бозор иқтисодига утишнинг бошларида вилоят ишлаб чиқариш кучлари анча орқада қолган эди. Сузимизнинг исботи учун 1990 йил аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми Хоразмда республиканинг ўртача кўрсаткичидан 30 фоиз паст эканлигини айтиш кифоядир.

Авваллари вилоят саноати асосан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаган. Бинокорлик, енгил, машинасозлик саноатининг илгари қурилган бир қанча корхоналари узларининг қамқувватлиги ва кўп меҳнат талаб этиши билан иқтисод таркибини сезиларли даражада ўзгартира олмадилар.

Шу сабабдан вилоят меҳнаткашлари ва фаоллари олдида халқ хўжалиги таркибида туб ўзгаришлар қилиш муамоси кўндаланг бўлиб турар эди. Узбекистоннинг мустақилликка эришиши ана шу эзгу мақсадларга қанот боғлаб, зарур, шарт-шароитлар туғдирди. Мамлакатда Президент Ислом Каримов етакчилигида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг ўзимизга хос йўли топилди. Президент Фармонлари, уларни ижро этиш бўйича қабул қилинган қонунлар, ҳукумат қарорлари мулкни давлат тасаруффидан чиқариш ва ҳусусийлаштириш, мулкчиликнинг барча дастурлари, одамлар ташаббускорлиги ва уддабуронлиги йўлидаги барча тусиқларни олиб ташлади.

Узбекистонда иқтисодий ислоҳот утказиш, мулкчиликнинг барча турларини тараққий эттириш бўйича қурилган ҳуқуқий пойдеворга асосан вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастури ишлаб чиқилди. Барча жисмоний ва маънавий, меҳнат аҳлининг гайрати, тажрибаси, билими ўни амалга оширишга қаратилди. Йил якунлари ҳам яхши ниятлар, ҳалол меҳнатларга ярашадир.

Давлатга 300 минг тоннадан зиёд пахта сотдик. Бу соҳа бўйича режадан чиқдик. Ушбу нодир неъмат мўл бўлди. Президентимизнинг ғалла мустақиллигига эришиш йўлидан бориб, 38 минг гектар майдонга кузги ғалла экдик. Бу рақам 1994 йилга нисбатан уч ҳисса кўпдир. Гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпаймоқда. Буларнинг ҳаммаси ислоҳотларнинг қалдиргочларидир. Ҳозир 216 минг гектар ер жойлари деҳқонларга ижарага берилган, қишлоқда 111 ҳиссадорлик жамияти, 912 деҳқон (фермер) хўжалиги меҳнат фаолияти билан банд.

Улкамизга қушимча маблағлар жалб этиш, ниятида ташқи иқтисодий алоқалар кучайтирилянти. Четга маҳсулот чиқаришни кўпайтириш, қушма корхоналар очиш, ишлаб турганларни қайта ускуналаш, рақобатга бардош берадиган маҳсулот ишлаб чиқариш учун янги технологиялар жорий этиш бўйича кўп куч сарфланмоқда. 24 қушма корхона руйхатдан ўтказилган, шулардан 11 таси ишга тушган. Улар ишлаб чиқарган маҳсулот ҳамда кўрсатган хизмат 46,5 миллион сўмдан иборатдир. Чет эллар билан олди-сотди 175 миллион долларни ташкил этди.

- **Тажрибалар қўл келмоқда.**
- **Муаммолар ўз ечимини топмоқда.**
- **Ҳамкорликда гап кўп.**
- **Қушма корхоналар — муваффақият гарови.**
- **Экологик муаммо — диққат марказида.**

Машҳур «Мерседес-Бенц» немис фирмаси билан биргаликда Дустлик шаҳрида кўп юк ташийдиган автомобиллар, Хитой фирмаси билан Урганчда велюр, пойбарҳит, инглиз фирмаси билан Боготда тиббий пахта, турк фирмаси билан Хивада пластмасса идишлари ишлаб чиқарилмоқда.

Вилоятнинг 8 туманида янгитдан бунёд этилган консерва корхоналари ҳисобига сабзавот, меваче ва, полиз маҳсулотларини тулатўкис қайта ишлаб чиқариш ҳажми анча ўсди.

Республика Президенти Ислом Каримов мулкни ҳақиқий эгалари қўлига бериш йўли билан турли хил сифатли маҳсулот чиқаришни ҳамда аҳолига кўрсатилаётган хизмат ҳажмини кескин кўпайтириш, шунинг ҳисобига турли хил мулк эгалари моддий манфаатдорлигини ошириш, давлатнинг иқтисодий қудратини кучайтириш вазифасини қўйганлиги. Мамлакатимиз раҳбари кўрсатмаларини ижро эта бориб, эришилаётган дастлабки ижобий натижалардан қиши қувонади.

Бир йил муқаддам, Урганч мебель фабрикаси негизида ҳиссадорлик корхонаси тузиш афзаллигини қунт билан тушунтириш олиб борилган эди. Чунки дастлабки дамларда ишчи ва хизматчилар ўз корхонасининг акцияларига унча ҳам ишонмадилар. Ҳозир-чи? Корхона чиқарган акциялар анқонинг уруғи каби танқис. Сабаби — бу қиймматли қоғозлар, шунчаки қоғоз эмас, балки салмоқли даромад манбаи эканлигига одамлар ишонч ҳосил қилдилар. Ўтган йилнинг биринчи чораги якуни бўйича акциядорлар даромади 247 минг сўмдан иборат бўлди. Одамларнинг ўз корхонасига муносабати, яхшилик тарафига ўзгараётганлигини барча кўриб, мамнун бўляпти. Корхона жамоаси Германиянинг «Майер» фирмаси билан ҳамкорликда юқори сифатли мебель ишлаб чиқариш билан бир қаторда шоли похоли солиб, тиббий тўшаклар қавиш билан ҳам машғулдир. Бу жуда ҳам зарур ва фойдали соҳадир.

Меҳнат интизоми мустаҳкамланиб, корхона майда ўғрилик деб аталмиш иллатдан соқит бўлди. Ишчи-хизматчиларнинг «қуним ўтса, бўлди», деган бепарво, лоқайд қайфияти ўз-ўзидан барҳам топди-қўйди. Хуллас, ишчилар ўз корхонасининг ҳақиқий жонкуярлари бўлиб қолдилар. Яхшилик аломати эмас-ми бу?!

Бинокорлик мажмуи ҳозир оғир қийинчиликларни бошидан кечираётганлиги сир эмас. Давлат сармоялари ҳажмининг кескин камайганлиги оқибати ўлароқ қурувчилар олдида кўндаланг бўлиб турган масала ё буюртмачи топиш ёки инқирозга учраб, тарқалиб кетишдир. Бундай оғир вазиятдан чиқиш қурилиш ташкилоти раҳбарларининг қай даражада ташаббускорлигига ва ўз зиммасидаги масъулиятни қанчалик ҳис эта билишлигига боғлиқ. «Хоразм қурилиш» ҳиссадорлик бирлашма фаолиятини таҳлил этар экансиз, ана шу ҳулосанинг қанчалик тўғри эканлигига ишонч ҳосил этасиз. Қурувчилар Тошкент шаҳрида чет эл валютаси билан 750 миллион сўмлик пудрат ишларини бажариб, ўз жамоаларини, иш ўринларини сақлаб қолдилар.

Янгибозор туман «Бузқалъа» жамоа хўжалиги мутахассислари ҳам доимо изланишда. Уларнинг экинлардан бир йилда икки марта ҳосил олиш соҳасидаги тажрибалари яхши фойда келтирмоқда. Олимлар билан яқин ҳамкорлик туфайли бугдойдан вилоятда энг юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Ушбу мўъжаз хўжалик иқтисодий фаолияти барқарор бўлиб, катта даромад келтирмоқда. Масалан, 1995 йилги даромад 100 миллион сўмдан ошиб кетди.

Яна бир ибрат олса арзийдиган иш. Бундан тўрт йил мўқаддам Хонқа пахта заводида Россия Федерациясининг Шуя тўқув ҳиссадорлик жамияти билан газлама тўқийдиган қушма корхона очилган эди. Ҳозир 100 киши меҳнат қиляпти. Ҳадемай ишга тушадиган тикувчилик цехида 300 ишчига ўрин бор. Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобларига қараганда икки йилда корхона барча сарф-ҳаражатларни оқлайди.

(Давоми 2-бетда).

БИРЖА ЯНГИЛИКЛАРИ

Республика агросаноат биржасида бўлиб ўтган савдода мол-хом ашёларнинг тури 430 хилдан ошиб кетди. Уларнинг қиймати 271 миллион 944 минг сўмни ташкил этди.

Қишлоқ хўжалик бўлимида пахта толасидан қайта ишланган маҳсулот турлари кўпайиб бормоқда. Шунингдек, ёғоч идишлар учун тайёрланган тахталар кўпчиликда катта қизиқиш уйготди. Шундай тахталарнинг бир куб метри 7800 сўмдан баҳоланди. Харидорлар узларига керакли ҳажмдаги идишларни ясаб олишлари мумкин. Транспорт бўлимида автомашиналар ва тракторлар учун зарур бўлган эҳтиёт қисмлари старлича топилди. Гарбитни бир тоннаси 62 минг сўм. Электродларнинг ҳам бир тоннаси 68 минг сўмни ташкил этмоқда. Метал прокатлари ва бошқа маҳсулот турлари бўйича нархларда сезиларли узгаришлар бўлмади. Газ ва сув қувурлари ҳам бор. 273 мм ли қувурларнинг бир тоннаси 30 минг сўм даражасида қайд қилинди. Биржадан узингизга керакли ҳамма турдаги хом-ашёлар, саноат, қишлоқ, электр, автотранспорт, техника ва қурилиш маҳсулотларини олишингиз мумкин.

***

Республика қимматбаҳо қоғозлар биржасида кеча бўлиб ўтган оддий акциялар савдосида фақат 2 та ҳиссадор жамоа қатнашди. Улар узларининг 603 та акцияларини 523010 сўмга сотдилар. «Қуқонқишлоқ пахта тозалаш заводи» жамоаси акцияларини 860 сўмдан, «Беруний агрокимехизмат» ташкилоти жамоаси ҳам 443 та акцияларини 870 сўмдан сотдилар. Бу акцияларга талаб ошиб бормоқда.

Ислоҳот одимлари

ТАДБИРКОРЛАРГА АМАЛИЙ ЁРДАМ

«Узтадбиркорбанк»нинг Фарғона вилояти бўлими 1993 йили ташкил этилган эди. Банк жамоаси давлат пул-кредит сиёсатининг асосий йўналишларидан келиб чиқиб, деҳқон (фермер) хўжаликлари, қайта ишлаш тармоқлари, қишлоқлардаги хизмат соҳаларини кенгайтириш ва уларни сифат жиҳатдан яхшилашга қаратилган муҳим тадбирларни амалга оширмоқда. Асосий эътибор тадбиркорлик фаолиятини, кичик ва ўрта бизнесни, моддий неъмат ишлаб чиқарувчиларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлашга қаратилган. Бу эса вилоятда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришда муҳим аҳамият касб этаётир.

Белгиланган тартибга кўра шаҳар, туман ҳокимияти, давлат назорат органи, деҳқончилик иттифоқи, шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг эгалари ва банк ходимларидан иборат махсус гуруҳ ҳулосасига мувофиқ мижозларга имтиёзли кредитлар берилмоқда. Чунончи, ўтган йили ана шу мақсад учун жами 129,2 млн. сўм маблаг ажратилди. Деҳқон (фермер) хўжаликларига 7 млн. сўм кредит берилди. Шундан 2 млн. сўми имтиёзли кредитдир.

1996 йил 1 январь ҳолатига кўра «Узтадбиркорбанк»нинг вилоят бўлимида 5154 мижозга ҳисоб рақами очилган. Шулардан 1360 таси деҳқон (фермер) хўжаликлари, 1378 таси кичик корхона, 2352 таси фирма, кооператив ва бошқа корхоналардир.

Берилган кредитлар ҳисобидан вилоят шаҳар ва туманларида 1838 бош қорамол, 432 бош қўй, 16 бош от, 34864 та парранда,- 838 тонна озуқа, 28 та трактор, 12 та прицеп, 2 та «Газ» автомашинаси, 1 та комбайн, 2 та сеялка, 325 минг сўмлик ёнилги маҳсулотлари, 180 минг сўмлик хом-ашё, 535 минг сўмлик уруғлик сотиб олинди. Бундан ташқари 2386 минг сўмлик турар-жой бинолари, фермалар қурилди ва ҳоказо.

Тадбиркорлар билан ҳисоб-китоб ишлари қатъий йўлга қўйилган. Улар учун зарур миқдордаги пул ўз вақтида ўтказиб берилянти. Ўтган йил давомида «Тадбиркорбанк» вилоят бўлими аҳолининг 3 млн. сўмдан ортиқ пул маблагларини омонат жамғармаларига қабул қилди. Ишбилармон-тадбиркорлар 25 млн. сўмдан зиёд бўш етган маблагларини депозит ҳисоб рақамларига қўйдилар.

Банк билан мижозлар ўртасидаги алоқа кундан-кунга мустаҳкамланиб бормоқда. Тадбиркорлар билан ҳисоб-китоб ишларини тез ва сифатли бажариш мақсадида электрон алоқа ускуналаридан фойдаланиляпти. Бу эса банк ходимлари учун, ҳар жиҳатдан қулайлик туғдирмоқда.

Ҳозирги кунда «Узтадбиркорбанк» вилоят бўлими бир қатор хорижий банкларда ўз вакиллик ҳисоб рақамларини очган. Бу ўринда Россия давлатининг «Инкомбанк», «Бицабанк», Қозоғистоннинг «Казкоммерцбанк», Германиядаги «Дайчебанк» ва бошқаларни мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Мақсад банк тизимини, пул-кредит сиёсатини такомиллаштириш, мижозларга жаҳон андозаларига мос хизмат кўрсатишга эришишдир.

Аҳмаджон ТЎХТАСИНОВ,
«Ишонч» мухбири.

БОЗОР ИҚТИСОДИ — ОЧИЛМАГАН ҚЎРИҚ

(Боши 1-бетда)

Чет эл фирмалари билан биргаликда ип йигириш, газлама тўқишдан тортиб, то кийим тикишгача барча жараёнларни ўз ичига оладиган ана шундай корхоналар Боғот, Гурлан, Урганч, Шовот ва Янгиариқ туманларида ҳам бунёд этилмоқда. Улар ишга тушгач, вилоятда ишлаб чиқариладиган толанинг аввалгидек фақат 1,5-2 фоизинигина эмас, балки деярлик учдан бир қисмини қайта ишлаш имконияти туғилади. 15 минг киши билан таъмин қилинади. Бу ташаббуснинг ҳам иқтисодий, ҳам ижтимоий аҳамияти беқиёсдир.

Вилоятда қилинаётган ҳар бир ижобий меҳнат бозор иқтисоди томон қўйилаётган шаҳдам қадам эмаси? Бу ишлар ўз-ўзидан осонликча қучаётган бўлмаса керак. Етти марта ўйлаб тузилган режа ғоясига чиқяптими, йўқми? Қандай қийинчиликлар, муаммолар мавжуд, уларнинг ечими қайси йўллар билан топиляпти?

Ҳозирги машаққатли даврда нима кўп, муаммо кўп. Балки шундай бўлиши ҳам керакдир. Аммо кундалик ҳаёт ўртага қўяётган масалаларнинг барчасини вилоятнинг ўзида ҳал қила олиш имконияти йўқ.

Экологик жиҳатдан мусаффо, кўп меҳнат талаб этиб, иқтисодни мустаҳкамлаш имконини берадиган корхоналарни зудлик билан қўпайтириш хоразмликлар учун энг муҳим вазифадир. Бу ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, сув тежайдиган технологияларни жорий этиш, ичимлик суви сифатини яхшилаш, халқ саломатлигини сақлаш соҳасини ривожлантириш учун кўпроқ маблағ ажратиш деганидир.

Жаҳон жамоатчилиги эътиборини ўзига қаратган Орол фожиаси туфайли Хоразм воҳасида ҳам вужудга келган мураккаб экологик вазият ана шу ишларнинг муҳимлигини тақозо этади.

Орол денгизи қуриб бораётганлигининг салбий оқибатлари кучайиб бормоқда. Маълумотларга қараганда, Амударё сувининг заҳарли моддалар, минерал ўғитлар, оқава сувлар билан чидаб бўлмайдиган даражада булганаётганлиги атроф-муҳитга катта зиён келтириб, вилоят аҳолиси келажагини, бу ўлкадаги ҳаёт-мамотни хавф остида қолдирмоқда. Ичимлик сувларда минерал моддалар меъёрдагидан уч баробар ошиб кетганлиги, аҳоли айниқса, болалар ва оналар орасида хасталликни қўпайтириб юборди. Рақамларга мурожаат қиладиган бўлса касалликлар 1985 йилга нисбатан 4 баробар, айрим хасталиклар эса, 8 баробар усиб кетди.

Яна бир ўз ечимини кутаётган энг долзарб муаммо, у ҳам бўлса, ғалла урадиган техниканинг эскириб қолганлиги, уни янгилаш заруратидир. Чет эл фирмалари 200 минг доллар турадиган комбайнларни таклиф этишмоқда. Хўжаликлар қайси маблағига буни сотиб олади? Республикамизнинг бошқа жойларида ҳам аҳвол яхши бўлмаса керак. Кўпчиликнинг фикрича, республикамизнинг ўзида ғалла ўриш техникасини ишлаб чиқариш ёки уни йигиш масаласини тез ҳал қилингани маъқул.

Ғалла етиштиришни қўпайтириш билан боғлиқ кўп масалаларни ўлканинг ўзида ечиш мумкин. Уругчилик, ғалла омборлари ва уларни ускуналар билан жиҳозлаш шулар жумласидандир.

Очиғини айтиш керак, вилоятда ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш бўйича қурилаётган тадбирлар тез кўпайиб бораётган аҳолини иш билан таъминлашдек энг оғир муаммони узил-кесил ҳал қилиб бермайди. Ҳизмат-беминнат соҳаси ривожлантирилса, вилоят фаолларини қийнаган кўп мушкуллар осон бўлади. Энг муҳими туризмни ривожлантириш, айниқса, чет эллардан келадиган сайёҳларни кўпроқ қабул эта билиш. Ўлканинг қадимдан машҳур Буюк ипак йўлида жойлашганлиги ва тарихий обидаларга бой, ажододларимиздан бизга мерос бўлиб қолган ажойиб Хива шаҳри бу ишда жуда ҳам қўл келади. Республика ташкилотлари, чет эллик сармоядорларнинг бу соҳага ҳам қизиқиши бор.

Бозор иқтисоди ҳали очилмаган қўриқ. Ҳар қандай иш хато ва камчиликларсиз бўлмас. Хоразмликлар фаолиятида ҳам нуқсонлар йўқ эмас. Халқ таълими, соғлиқни сақлаш ва бошқа ижтимоий соҳаларда ўз ечимини кутиб турган муаммолар етарли. Давлат ва хўжалик фикр-эътибори, ғайрати ана шу камчиликларни бартараф этишга қаратиляпти.

Иқтиосдий ислоҳотларнинг моҳиятига тушуниб етмаслик, юқоридан буйруқ кутиш, ташаббус кўрсатишдан қўрқиб эскичасига ишлаш ҳамда боқимандалик кайфиятидан одамларнинг соқит бўлишлари учун ҳаракат қиляпмиз. Ишчилар, мутахассислар малакасини ошириш учун ҳали кўп иш қилиш, кам маблағ сарфлаб рақобатга чидамли маҳсулотни қўпайтириш учун вилоятдаги, чет эллардаги фирмалар тажрибасини урганмоқ, иқтисодни мустаҳкамламоқ зарур. Булар халқ ҳаётини яхшилаш, фаровонлигини ошириш гаровидир.

Хоразмликлар ечимини топаётган муаммолар билан таниш-аман, воҳа одамлари меҳнат ва ташвишларига шерик бўламан, деган киши жамоа хўжаликлари, корхоналарга ташриф буюрсин, далалар кезсин, меҳнаткашлар билан мулоқотда бўлсин. Хоразм Сизни қучоқ очиб кутади.

И. МУНАЕВ.

Ислоҳот чорраҳаларида

ИШ ВА МАОШНИ КИМ БЕЛГИЛАЙДИ?

(ёки хўжалик юритувчи субъектларнинг мустақиллиги ҳақида)

Хўжалик юритувчи субъектларнинг мустақиллиги ҳақида гапиришдан олдин, бу тушунчанинг ўзига ва унинг мавжуд икки хил турига қисқача изоҳ бериб ўтсак. Ишлаб чиқариш воситаларига эгалик қилиб, мақсади, меҳнат фаолияти, ижтимоий-иқтисодий манфаатлари ўзаро мувофиқ келган меҳнат жамоалари ёки якка тартибдаги ишлаб чиқарувчилар хўжалик юритувчи субъект дейилади. Бозор иқтисодиёти шароитида хўжалик юритувчи субъектларнинг вертикал (тиккасига) ва горизонтал (минтақавий) турлари мавжуддир. Вертикал хўжалик юритиш субъектларга ишлаб чиқариш технологияси, фаолият тури, товар маҳсулотлари жиҳатидан бир-бирига яқин ҳисобланган фирма ва компаниялар киради. Минтақавий, яъни шаҳар, туман, вилоят ва республика доирасида ажратиб кўрсатилган хўжалик юритувчи субъектлар «горизонтал» дейилади.

Бозор муносабатлари авж олган паллада бу субъектларнинг вазифаси кенгайиши билан бирга, уларнинг иқтисодий-ижтимоий мустақилликка эришиш йўлидаги ҳаракати кучаяди. Одатда, хўжалик юритувчи субъектнинг иқтисодий мустақиллиги нозик масала бўлиб, унга мутлоқ равишда эришиш жуда қийиндир. Чунки хўжаликларнинг иқтисодий фаолияти давлат томонидан ишлаб чиқилган қатъий қонун-қоидалар асосида олиб борилади. Қолаверса, субъектлар ўртасидаги муносабатлар, иқтисодий-сиёсий алоқалар ўзаро тузилган аниқ шартномалар асосида олиб борилади. Хусусан, хўжалик субъекти олган даромади, эгалик қилган мулкидан давлат бюджетига солиқ тўлайди. Аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш мақсадида давлат белгилаган минимум иш ҳақини, бўшатиш қонун-қоидаларини ишлаб чиқади ва уни касаба уюшмаси ёрдамида назорат қилади. Бу каби «ҳуқуқ ва мажбуриятлар» хўжаликларнинг мутлоқ мустақил бўлишига монеълик қилади, албатта.

Бинобарин, иқтисодий мустақилликни белгилайдиган асосий омиллардан бири — бу ўзларининг ишлаб чиқарган маҳсулотига, хизматига ва сотиб оладиган ишлаб чиқариш воситаларига нарх-навонинг эркин ҳолатда белгиланишидир. Бу омилнинг тўла қувват билан амал қилиши учун етарли даражада реал ҳуқуқий, иқтисодий шарт-шароитлар яратилган бўлиши керак. Нодавлат секторида ишловчи ҳар бир ишчи-ходим ўзини ҳақиқий мулкдор, корхона эгаси деб ҳис этиши талаб этилади. Шунингдек, миллий бозор товар билан тўйинган бўлиб, ишлаб чиқарувчи ва истеъмолчилар ўртасида ҳалол рақобат кураши вужудга келиши мақсадга мувофиқдир. Хўш, юқорида айтилган шароитлар республикамизда яратилганми? Таассуфки, тўлиқ яратилган деб бўлмайди. Хусусан, айни даврда бозорларимиз товар ва хизматлар билан етарлича тўйинган эмас. Ишлаб чиқарувчилар ўртасида кучли рақобат йўқ. Бунинг устига республикада 1625 гуруҳдаги товар бўйича 658 корхона монополиялар рўйхатига киритилганки, бундай шароитда хўжалик субъектларига нарх-наво белгилашда мустақиллик берилиши салбий оқибатларга олиб келиши мумкин. Демак, бозор иқтисодиётини ҳаракатга келтирадиган чинакам рақобатга эришилмас экан, ислоҳотлар тескари натижалар бериши эҳтимолдан ҳоли эмас.

Шу ўринда хўжалик юритувчи субъектларнинг мустақил иқтисодий фаолият юритиши учун сунъий тўсиқ бўлаётган бошқа камчилик ҳақида ҳам эслатиб ўтиш лозим. Маълумки, ҳар қандай ишлаб чиқарувчи маҳсулотини чет элга олиб чиқишдан манфаатдор бўлади. Ву жараёнларни амалга оширишлари учун жойлардаги маъмурий идоралар ҳужжат расмийлаштириш ишларини мураккаблаштириб юбораётирлар. Баъзилар, хўжалик иқтисодий мустақиллиги, корхона раҳбарининг масалаларни ўз билганича ҳал қилиши, деб тушунадилар. Ваҳоланки, бу тўғри тушунча. Гап шундаки, ҳар бир хўжалик ўз имконият даражасидан, ишчи-ходимларнинг онгли фаолиятидан келиб чиқиб, юқорида эслатилган ҳуқуқ ва мажбуриятларни назарда тутган ҳолда, иқтисодий мустақиллик яратиши лозим. Бу корхоналарда касаба уюшмалари ролининг ошишини тақозо этади.

Хўжалик субъектлари қуйидаги иқтисодий масалаларни мустақил ҳал қилишлари мумкин. Биринчидан, корхона ишлаб чиқариш фаолиятининг самарадорлигини ошириш, харажатларни камайтириш билан боғлиқ бўлган ишлардир. Бунга янги техника-технология, ишчи-ходимларнинг малакасини ошириш, сифатли хом-ашёни топиш, маҳсулот ассортиментини ўзгартириш, зарур бўлганда ишлаб чиқариладиган маҳсулот турини ўзгартириш вазифалари киради.

Иккинчидан, хўжалик субъектлари, ўз маҳсулотига харидор топиш ва доимий ҳамкорлар билан алоқа ўрнатишда, товарнинг нархини белгилаш, лозим бўлган шароитда тегишли идоралардан қарз олиб ва бошқаларга қарз бериш, корхонани кенгайтириш ишларида мустақил бўла оладилар.

Учинчидан, корхонанинг даромадини тақсимлаш, ходимлар иш ҳақини ошириш, мукофотлар бериш, ишлайдиганлар сонини кўпайтириш ёки қисқартириш жараёнларини ўзларича амалга оширадилар.

Хўжалик субъектларининг иқтисодий мустақиллиги корхоналарда ижтимоий масалаларни самарали ҳал қилиш имконини яратади. Шубҳасиз, ижтимоий ҳимоя масалалари билан жойларда аллақандай мавҳум бўлим ёки лавозимдаги ходимлар эмас, балки касаба уюшмаси шуғулланади. Уюшма ходимларни уй-жой билан таъминлаш, тиббий ёрдам бериш, уларнинг унумли ҳордиқ чиқаришини ташкил этиш ишларини жонлантириб юбориши мақсадга мувофиқдир. Ана шу жиҳатлари билан иқтисодий мустақилликка эришган хўжалик юритувчи субъектлар бозор муносабатлари шароитида алоҳида эътибор ва юқори нуфузга эга бўлишлари мумкиндир.

Тоғаймурод ЖУМАҚУЛОВ,
Тошкент Давлат иқтисодиёт университети профессори.

ЭЛГА ХИЗМАТ — ОЛИЙ ҲИММАТ

МУЛК ШАКЛЛАРИ ЎЗГАРГАЧ...

16 март куни маҳаллий, мебель саноати ва маиший хизмат кўрсатиш, коммунал хўжалиги ходимлари касб байрамларини нишонлайдилар. Шу муносабат билан жамоатчи мухбиримиз Улуғбек ПУЛАТОВ маҳаллий, мебель саноати ва маиший хизмат кўрсатиш, коммунал хўжалиги ходимлари касаба уюшмалари шаҳар қўмитаси раиси Хайриддин Юнусов билан суҳбатда бўлди.

— Мулкчиликнинг турли шакллари юзага келаётган ҳозирги кунда тармоқ ходимларини ижтимоий ҳимоялаш борасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Бизнинг тармоқ касаба уюшма шаҳар қўмитаси 7 та соҳа-маҳаллий саноат, мебель саноати, маиший хизмат кўрсатиш, коммунал хўжалиги, қўрлар жамияти, карлар жамияти ҳамда кўнгилли ўт ўчирувчилар жамияти меҳнаткашларини бирлаштиради.

Ҳар бир соҳа ўзига хос хусусиятларга, ўзига яраша ютуқ ва муаммоларга эга бўлиб, алоҳида эътибор беришни талаб этади. Ишчи-хизматчиларимизни ижтимоий ҳимоя қилиш, қулай ва хавфсиз иш шароитларини яратиш борасида анчагина ижобий натижаларга эришилди.

Айниқса, «Сувсоз» трести, Ободонлаштириш бош бошқармаси, Тошкент трамвай-троллейбус бошқармаси, «Чевар», «Файз», «Дилором» ҳиссадорлик жамиятлари ҳамда бошқа кўпгина ҳиссадорлик ва хусусий корхоналарда эътиборга лойиқ ишлар амалга оширилди. Меҳнат таътилига қўшимча кунлар қўшиш, овқатланишни арзонлаштириш, ишчиларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, ойлик маошларини узилишсиз ўз вақтида бериш, иш билан таъминлаш каби тадбирлар амалга оширилди. Айниқса, ногиронларни иш билан таъминлаш ҳамда маошни узилишсиз олишни таъминлашда маълум даражада тажрибага ҳам эга бўлдик.

— Бозор иқтисодиёти тадбиркорлик билан иш юритишни талаб этади. Боқимандалик — унинг табиатига зиддир. Меҳнаткашларни иш билан, хавфсиз, қулай иш шароитлари билан таъминлаш, уларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш йўлида қандай ишлар олиб борилмоқда?

— Мулкчиликнинг турли шакллари тараққий этаётган ҳозирги кунда корхона, ташкилот ёки хўжалик раҳбари билан ишчи ўртасидаги меҳнат муносабатларида меҳнат Кодексининг роли беқиёсдир.

Биз жамоа шартномаларига ғоят жиддий аҳамият бериб, уни қатъий бажарилишини доимо назорат қилмоқдамиз. Чунки, жамоа шартномаларида ижтимоий ҳимоя, меҳнат хавфсизлиги, моддий-маънавий ҳимоя, маош масаласи, маданий-маиший қулайликлар ўз ифодасини топган.

Олдимизда турган муаммолардан бири мулкчиликнинг барча турларидан қатъий назар ҳамма корхоналарда жамоа шартномаларини тузишга эришишдир.

Шу йилдан кенг қўлланаётган янгиликларимиздан бири, шаҳар коммунал, уй-жойдан фойдаланиш бирлашмаси, шаҳар «Маҳаллий саноат» концерни, шаҳар маиший хизмат бошқармаси, шаҳар қўрлар ҳамда карлар жамиятлари билан келишилган ҳолда ижтимоий ҳимоя, меҳнат муҳофазаси ва хавфсизлиги, тармоқни ривожлантириш, янги иш жойларини ташкил этиш ҳамда ҳамшаҳарларимизга коммунал хизмат кўрсатиш борасида битим тузилади. Мазкур битим ишга унум бериб, фаолиятимизни изчил олиб боришимизга кўмак беради.

Касбдошларимиз элга хизматни олий ҳиммат деб биладилар.

Яқинда матбуотда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «1996 йилда бошоқли экинлар дони етиштириш ва харид қилиш ҳажмлари тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Ушбу қарор асосида Фарғона вилоятида қандай тадбирлар амалга оширилмоқда? Мухбиримиз дахлдор ташкилот ва хўжаликларнинг мутахассислари, раҳбарларига юқоридаги савол билан мурожаат этди. Қуйида уларнинг жавоблари билан танишасиз.

Ғалла мустақиллиги йўлида

ОМИЛКОРЛИК — МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

«Фарғонадон» вилоят акционерлик жамияти бўлим бошлиғи Содиқжон САЛОҲИДДИНОВ:

— Утган йили вилоят ғаллакорлари билан шартномалар тузиш, шартнома мажбуриятларининг бажарилишига катта эътибор билан қараганлигимиз туфайли яхши натижаларга эришдик. Она-Ватанга 134 минг тонна юқори навли ғалла етказиб берилди. Сув танқислиги турли табиий офатларга қарамай вилоят деҳқонлари шартномада кўрсатилган ҳосилни тўлиқ етказиб беришга муваффақ бўлдилар. Бу, албатта, катта меҳнат ва ташкилотчилик билан боғлиқ.

Жорий йилда ҳам янги режалар кўзланмоқда. Ғаллакорларимиз билан «Фарғонадон» акционерлик жамияти ўртасида ҳамкорлик мустаҳкамланаётганидан мамнунмиз. Ҳозиргача 180 та жамоа хўжалиги билан шартномалар тузилди. Улар жорий йилда бизга 196 тонна дон етказиб бериш юзасидан келишиб олдилар. Республикамиз ғалла мустақиллигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшиш учун барча имкониятлар ишга солинади. Фарғоналик ғаллакорлар ҳосилдорликни гектарига ўртача 5 центнер ошириш ва жами 40 центнерга етказиш юзасидан ғайрат камарини маҳкам боғлаб меҳнат қилмоқдалар.

«Ғаллабанк»нинг вилоят бўлими бошқарувчиси Тўлқинжон ЙЎЛДОШЕВ:

— Зиммамизга юклатилган масъулият катта. Утган йили ғалла ҳосили учун хўжаликлар билан ҳисоб-китобни ўз вақтида амалга оширган эдик. Айни кунда тажрибадан келиб чиқиб, иш юритаяпмиз. 1996 йил учун шартнома тузган 180 та хўжаликка етиштирадиган ҳосили ҳисобидан тегишли аванс пуллари берилаяпти. Бу мавсум режадаги ҳосилнинг 40 фоизи миқлорида бўлиб, хўжаликлар уни техника, ёқилғи, минерал ўғитлар сотиб олиш, турли агротехника тадбирларни ўтказиш учун сарфлайдилар.

Ҳукуматимиз қарорига асосан хўжаликларга аванс пули берилиши айни муддао бўлди. Аввалари тўлов масалаларида қийинчилик сезилар, бу эса ғалла сотиб олишимизга таъсир кўрсатар эди. Биз утган йили хўжаликлар билан шартнома тузиб ишладик. Шунга асосан аванс тарақасида хўжаликларга 78,8 миллион сум пул берилди. Қолган 8,1 миллион сум маблағни эса ғалла қабул қилиб олганимиздан сўнг тўладик. Хуллас, ўтган йили банкимиз тармоқ учун 158,9 миллион сўм пул ажратиб, тўлов ҳисоб-китобларини ўз вақтида амалга оширди.

Яқинда Республика Вазирлар Маҳкамасида ғалла ва пахта етиштиришнинг ўтган йилги якунлари ҳамда 1996 йилги режалар, шунингдек хўжалик ва корхоналар, ишлаб чиқарувчилар билан истеъмолчилар ўртасида шартномалар тузиш масалаларига бағишланган йиғилиш бўлганидан кўпчилик хабардор, албатта. Унда Президентимиз И. Каримов ғалла мустақиллигига эришиш учун кураш жараёни сўст бораётганлиги, кейинги йилларда, айниқса суғориладиган ерлардаги дон майдонлари деярли икки баровар қўпайганига қарамай, ҳосилдорлик талаб даражасида бўлмаётганлиги ҳақида қуйиниб гапирди. Бу ўринли танқид ва мулоҳазалардан ҳар биримиз тегишли хулоса чиқаришимиз лозим. Зеро, ғалла мустақиллигини таъминлаш ҳаммамизнинг муштарак мақсадимиздир.

Вилоят агросаноат уюшмаси ғаллачилик бўлими мудири Абдумалик ҲАКИМОВ:

— Дон маъмурчилик таянчи, бебаҳо бойлигимиз. Бултур вилоятда 62 минг гектар майдонга ғалла экилиб, ҳар гектар ердан 32,6 центнердан, жами 204 минг 232 тонна сара ҳосил йиғиштириб олинди. Она-Ватан омборига 137 минг тонна ғалла етказиб берилди. Бу борадаги режа ошириб уддаланди. Вилоятда иқтисодиётни юксалтиришнинг мавжуд омилларидан иложи борича унумли фойдаланишга ҳаракат қилиняпти. Бироқ айрим хўжаликлар, туманлар ўтган йили режадагидан паст ҳосил етиштирдилар. Чунончи, Фарғона, Ёзёвон, Риштон, Ўзбекистон туманларидаги «Ғалаба», Рашидов номли, «Ёйилма», «Бўстон» каби ўнлаб жамоа хўжаликлари гектар бошига 14-17 центнердан ғалла тайёрлашди, холос. Бу қолоқликка барҳам бериш учун амалий чора-тадбирлар белгиланмоқда.

Ғаллакорларимиз жорий йилда катта марраларни кўзлашган. 102 минг 80 гектар майдонга дон экилиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан, жами 392 минг тонна ҳосил етиштириш режалаштириляпти. Ҳозирги кунда ғаллакор хўжаликлар тегишли шартномаларни тузиб бўлдилар. Далаларда иш қизғин. Деҳқонларимиз ғалла мустақиллигига эришиш йўлида астойдил меҳнат қилишяпти. Дон экинларини суғориш, ўғитлаш, агротехника қоидалари асосида ишлов бериш диққат марказида.

Охунбобоев туманидаги Бобоев номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Солижон ЭРГАШЕВ:

— Республика Вазирлар маҳкамасининг «1996 йилда бошоқли экинлар етиштириш ва харид қилиш ҳажмлари тўғрисида»ги қарори айни пайтида эълон қилинган муҳим тарихий ҳужжатдир. Шартномада кўрсатилган ғалла харид қийматининг 40 фоизини аванс тариқасида аввалдан бериш ҳақидаги кўрсатма барча қатори хўжалигимиз деҳқонларини ҳам мамнун этди. Бу маблағни ҳозирги кунда жуда зарур бўлган минерал ўғит, гербицид, техника сотиб олишга сарф қиламиз. Қарорда қайд этилган: «Амалда йиғиб олинган ялпи дон ҳажмларидан қатъий назар, донни давлатга сотиш бўйича топшириқни хўжалик бажаришга мажбур», каби сўзлар бизни масъулият билан иш юритишга, агротехник тадбирларни ўз вақтида, сифатли амалга оширишга, ҳосилни қисқа муддатларда нест-нобуд қилмай йиғиштириб олишга чорлайди. Амалий ғамхўрлик барча ижарачи ва фермерларимизнинг руҳини кўтариб, масъулиятини оширди. Энди ҳамма гап омилкорлик ва ташаббускорлик билан меҳнат қилишда.

Жорий йилда хўжалигимиз ғаллакорлари 550 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан, жами 2175 тонна сара дон етиштиришга азму-қарор қилишган. Йил бошиданоқ биз «Фарғонадон» вилоят акционерлик жамияти билан шартнома туздик. Шартномада кўзда тутилган мажбуриятларни бажариш учун қатъий киришганмиз. Далаларда меҳнат сурони кун сайин авжига чиқмоқда. 42 нафар ижарачиларимиз баракали хирмон йўлида астойдил жавлон уришяпти. Ғалла майсаларини ўз вақтида озиқлантириш, суғориш ишларини ташкил этиш дончилик агрономи Ҳошимжон Эргашев зиммасига юклатилган.

Президентимиз И. Каримов бир йиғилишда шундай деб таъкидлаган эди: «Қишлоқ хўжалиги биз учун ҳаёт-момот масаласи эканини ҳеч қачон унутмайлик. Халқимизда сен ерни боқмасанг, у ҳам сени боқмайди, деган ҳикмат бор. Фаровонлигимиз, ризқ-рузимиз кўп жиҳатдан пахта ва ғаллага боғлиқ экан, келинглар, ана шу бебаҳо маҳсулотларни яратувчиларга амалий ёрдам берайлик. Уларни қўллаб-қувватлайлик».

Бу доно йўл-йўриқ ва кўрсатмалар ҳар биримизга янги куч ва ғайрат бағишлаб, бунёдкорона ишларга руҳлантираяпти. Зеро меҳнаткаш инсонга ғамхўрлик аввало элга ғамхўрлик демакдир.

Дарҳақиқат, шундай. Айни кунларда Фарғона вилоятининг қайси гўшасида бўлманг, ким билан суҳбатлашманг, жорий йилда мўл-кўл ғалла ҳосили етиштириш, Она-Ватан хазинасини бойитиш эзгу ниятга айланганини ҳис этасиз. Ихлос, иштиёқ бор жойда муваффақиятлар қўпаяверади. Ғалла мустақил Узбекистоннинг бебаҳо бойлиги, халқимизнинг ризқ-насибасидир. Унинг тақдири учун ҳаммамиз масъулмиз. Узи бўларчиликка йўл қўйиб, ернинг умрини зое ўтказганлар йил охирида бармоқ тишлаб қолишлари турган гап. Шунинг учун ҳозирданоқ пухта тайёргарлик кўриш, хато-камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб, жорий йилни ғаллачилик соҳасида ўсиш, юксалиш йилига айлантирайлик. Бу эл-юрт олдидаги муқаддас бурчимиздир.

Аҳмаджон ТЎХТАСИНОВ,
«Ишонч» мухбири.

«БИЗНЕС МАКТАБИ» ИШ БОШЛАДИ

Фарғона политехника институти қошида Бизнес мактаби иш бошлади. Унда ўқиш учун Фарғона вилоятининг деярли барча туманларидан келган абитуриентлардан тест танлови натижасида 108 нафари қабул қилинди. Улар шартнома ва йўлланма асосида таълим олмоқдалар.

Тингловчиларнинг таълим ва тарбиясини такомиллаштириш учун етарли шароитлар яратиб берилмоқда. Узоқ туманлардан келган тингловчилар учун алоҳида ётоқхона мавжуд. У ерда уларнинг яшашлари, маданий-маиший хордик чиқаришлари, дарс тайёрлашлари учун барча қулайликлар мухайё. Машғулотлардан бўш вақтларда тингловчилар дунёқарашининг шаклланишида манбаларга бой бўлган институт кутубхонаси ҳам катта ёрдам бермоқда.

Бизнес мактаби тингловчилари бухгалтерия хисоби, молия, маркетинг ва менежмент ихтисослиги бўйича билим оладилар. Уларга институтнинг етакчи олимлари ва мутахассислари дарс бермоқда.

Т. АҲМАДЖОНОВ.

ОБОДОНЧИЛИККА ЭЪТИБОР

Ғузор туманида ободончилик, эл фаровонлигига хизмат қиладиган бинолар қурилишига доимий равишда алоҳида эътибор бериб келинмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида бу борада бир қатор ишлар амалга оширилди. Жаъми 2962 уқувчи ўрнига эга бўлган 6 та мактаб фойдаланишга топширилди. Тумандаги Афғонбог қишлоғида тиббий амбулатория, «Тоҳир-Зуҳра» жамоа ширкат хўжалигида эса 60 ўринли шифохона қуриб битказилди. Шунингдек, 25 та савдо ва умумий овқатланиш шаҳобчалари, 6 та маиший хизмат биноси, 2 та чойхона ишга тушди.

Шу йилнинг биринчи чорагида эса туман марказида бир кунда 750 кишига хизмат кўрсата оладиган поликлиника қуриб битказилиши кўзда тутилмоқда. Шунингдек, шу вақт ичида йилига 80 минг тоннага яқин бўғдойни қайта ишлаш лозим бўлган ун заводининг биринчи навбати ҳам ишга туширилади.

М.КЕНГБОЕВ.

ЯНГИ ОРОМГОҲ ҚАД КЎТАРАЁТИР

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН. Меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш, улар саломатлигини мустаҳкамлаш касаба уюшмалари зиммасидаги асосий вазифалардандир. Ҳозирги кунда республикада 12 та санаторий-профилакторий фаолият кўрсатаяпти. Улар тармоғини кенгайтириш чоралари кўрилмоқда. Жумладан, Чимбой туманида 150 ўринли соғломлаштириш оромгоҳи жадаллик билан барпо этилаётир. Бинокорлар айни кунгача 4 миллион 215 минг 600 сўмлик бунёдкорлик ишларини бажаришга муваффақ бўлдилар. Қурилишни ниҳоясига етказиш учун тахминан 1 миллион 900 минг сўм маблағ сарфланиши кўзда тутилган.

Оромгоҳни келаси йилнинг биринчи кварталига фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда.

И.ХОЛМУРОДОВ.

Когон туманидаги Бухоро жамоа хўжалиги механизаторлари баҳорги экин-тикинда ишлатиладиган техника воситаларини таъмирлаб қўйишди. Техникаларни таъмирлашда Наим Полвонов ва Равшан Шодиевларнинг ҳиссалари баракали бўлди.

Суратда: Н. Полвонов (ўнгда) шогирди Р. Шодиев билан.

Н. Муҳаммаджонов сурати.

Касаба уюшмаларида

МАВСУМГА ШАЙ

Чирчиқ автотранспорт корхонаси касаба уюшма қўмитаси меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашга катта эътибор бермоқда. Ўтган йил давомида ишчи-хизматчиларга даволаниш учун санаторийларга 21 та, санаторий-профилакторийларга 24 та йўлланма берилди. Шунингдек, пархез овқатланиш учун 30 дан ортиқ йўлланма ҳам ажратилди.

Бултур касаба уюшма аъзоларидан 85 кишига моддий ёрдам кўрсатилди. Бўстонлиқ туманидаги Сойлиқ қишлоғининг сулим гўшасида жамоа аҳлининг ҳордиқ чиқариши учун мўжалланган учта уй қурилиши битказилиб, бу дам олиш ҳудуди ишчи-хизматчиларнинг энг яхши ва севимли дам олиш масканларига айланди. Шу кунларда Сойлиқ дам олиш ҳудуди янги мавсумга шай қилиб қўйилмоқда.

Б.ПЎЛАТОВ.

ЯНГИ МАЖБУРИЯТЛАР

Самарқанд вилояти касаба уюшмалари кенгаши рассатининг куни кеча бўлиб ўтган мажлисида вилоят меҳнаткашлари ва аҳолини ижтимоий ҳимоялашни таъминлаш бўйича вилоят ҳокимияти ва вилоят касаба уюшмалари кенгаши ўртасида 1995 йилда тузилган Битимнинг якунлари ҳамда 1996 йилга мўлжалланган Битим лойиҳаси муҳокама этилди.

Мажлисда вилоят ҳокимининг ўринбосари А.Умаров ва вилоят касаба уюшмалари кенгаши раисининг биринчи ўринбосари М.Ҳайтов ҳар икки томон амалга оширган тадбирлар ҳусусида ахборот бердилар. Халқ хўжалигининг айрим тармоқларида иш ҳақининг баъзан кечиктириб берилишига йўл қўйилганлиги истисно этилганда деярли барча мажбуриятлар бажарилганлиги қайд қилинди.

Яна шунисн эътиборлики, жорий йилга мўлжалланган Битим лойиҳасига давр тақозосига кўра анча янгиликлар киритилган. Чунончи, мулкчилик шаклидан қатъий назар ҳар қандай корхона ва ташкилот тўғатилиши ва иқтисодга учраганлиги маълум қилинишини касаба уюшмаларининг розилигисиз амалга оширмаслик, кичик ва ўртача корхоналарни бунёд этишга қаратилган хусусий тадбиркорликни иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, иш берувчилар ва ходимларининг уй-жой қуриб олишлари учун маблағ ажратишлари зарурлиги бўйича мажбуриятлар кўзда тутилган. Бундан ташқари меҳнат муҳофазаси, меҳнаткашлар ва уларнинг оила аъзоларини соғломлаштириш, маданий-маърифий, жисмоний тарбия ва спорт ишларини давр талаби даражасига кўтаришга оид бандлар кенгайтирилган, асосли тарзда ва аниқ равшан белгиланган.

Рассат мажлиси қатнашчилари билдирган фикр-мулоҳазалар эътиборга олиниб, янги Битим лойиҳаси маъқулланди.

А.МУРТАЗОЕВ, «Ишонч» мухбири.

Маданият хабари

ҚУШИҚЛАРГА ЖО БЎЛГАН МУҲАББАТ

Ўлкамиз бўйлаб ажиб бир тароват билан утказилаётган қунгилларга яқин анъанавий қушиқлар қурик-танлови Сирдарё вилоятида ҳам ўзига хос мазмун касб этетир. Туманлар бўйича утказилган «Ўзбекистон - Ватаним маним» қурик-танлови голиблари вилоят миқёсидаги катта даврага ҳозирликни бошлаб юборишди.

Шаҳар қурик-танловида Гулистон давлат университети, халқ таълими бошқармаси жамоалари, санъат билим юрти, санъат мактаби, «Ёшлик» маҳалласи ва «Гулшан» болалар ижодий маркази ҳаваскорлари ўзларининг қушиқ айтиш маҳоратларини намойиш этишди. Ватан ҳақидаги энг чиройли мисралар билан ёқимли куй ижросида қушиқ куйлаган хонанда Асадулло Ҳолиқов ягона голиб деб топилди. Гулистон Давлат университети ўқитувчиси Нурилло Раҳимов ҳамда санъат билим юрти хор жамоаси фахрий биринчи ўринни эгаллади.

Н.КОСИМОВА,
«Ишонч» мухбири

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ

ҲУРМАТГА ЛОЙИҚ АЁЛ

Дунё таъзим учун бош эгган маҳал,
Унинг бир қурраси устозга лойиқ.

...Ҳаёт исботлаган шундай муъжиза борки, уни ҳар бир инсон ўз умри давомида учратиши мумкин. Яхшилик ила бошланган йўлнинг поёни чегара билмайди. Ҳар қандай одам ўзидан нурли из қолдириши, эзгу ишлари билан номини улуғлаши лозим. Норбуви Сойибназарова ана шундай фазилатлар соҳибаси. Ғаллаорол туманидаги Қ. Қубаков номли 62-ўрта мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси бўлган бу муаллима ҳамкасблари орасида изланувчанлиги, болаларга меҳри, тиниб-тинчимаслиги билан ажралиб туради. Мана икки йилдирки, туман кенгашининг нойби.

Уни доимо иш устида учратасиз. «Соҳибкор» ширкатлар бирлашмаси аеллари моҳир педагогни хотин-қизлар кенгашининг раиса сифатида сайлашган. Чунки кўпчилик унга ишонади. Хотин-қизлар турмушига оид ҳар бир масала опанинг эътиборидан четда қолмайди.

Н. Сойибназарова 1948 йили Ғаллаорол туманидаги Молтоб қишлоғида туғилган. Самарқанддаги хотин-қизлар педагогика билим юртини имтиёзли диплом билан тугатгач, 62-мактабда бошланғич синф ўқитувчиси бўлиб ишлай бошлади. 1978 йилда Жиззах Давлат педагогика институтининг педагогика ва бошланғич таълим методикаси кўлдиетини сиртдан муваффақиятли тугалади.

Олий тоифали ўқитувчи Норбуви Сойибназарова дарс жараёнида к

1996 йил —Амир Темур йили

Истеъдодли олим Эркин Азимов буюк бобокалонимиз Амир Темурнинг сиёсий фаолиятларига бағишланган «Амир Темурнинг давлатни бошқариш сиёсати» мавзуидаги докторлик диссертациясини ёзиб тугатган чоғида ҳаётдан кўз юмиб кетди. У соҳибқирон таваллудининг 660 йиллиги нишонланаётган 1996 йилда мазкур илмий изланишларини фан доктори даражасини олиш учун ёқлашни ният қилган эди, афсус унга эриша олмади. Лекин унинг илмий изланишлари зое кетмаслиги лозим, чунки Эркин Аъзам ўғли, Аллоҳ ундан рози бўлсин, Амир Темур шахсига, унинг буюк фаолияти самараларига беқиёс меҳр кўзи билан, фидоийлик руҳида ёндашиб, фанда ҳали маълум бўлмаган илмий маълумотларни ҳам илмий муомалага киритиш ниятида эди. У қолдирган қўлёзмалари, иншоаллоҳ юртимиз мустақиллиги, миллатимиз равнақи йўлида хизмат қилгай.

Ф.ШАРИПОВ,
Тарих фанлари доктори, профессор.

Эркин АЗИМОВ

СОҲИБҚИРОННИНГ ДЕМОКРАТИК ҚАРАШЛАРИ

Мустақилликка эришган Узбекистонимизда демократик ғоялар ҳаётимиздан тобора мустаҳкам ўрин олмоқда. Чунки халқимиз инсонпарвар, демократик ва ҳуқуқий жамият қурмоқда.

Адолатли, инсонпарвар жамият қуриш узбек халқининг азалий орзуси эди. Буни XIY асрда Мавороуннаҳрда Марказлашган давлат қурган буюк Соҳибқирон Амир Темур интилишларида яққол кўриш мумкин.

Зеро, Амир Темурнинг асосий мақсади адолатли, инсонпарвар жамият қуриш бўлган. У шу эзгу мақсад йўлида бутун умри буйи кураш олиб борди.

Амир Темур ута билимдон ва фаросатли давлат арбоби эди. У ниҳоятда ҳушёр ва сезгирдик қобилиятига эга бўлган шахс. Фақат булар эмас, балки инсон руҳиятини, кайфиятини яхши биларди. Шунинг учун ҳам у ўзи билан ўзи кенгашиб лашкарбошиларга ўз давлатига шерик бўлишни таклиф этади. Кутилмаган бу таклиф лашкарбошиларни ҳайратга солади. Чунки урта аср ҳукмдорларини бирортаси ўз қўлида хизмат қилаётган лашкарбошиларга бундай илтифот кўрсатмаган эди. Шунинг учун ҳам лашкарбошиларнинг содиқлиги Амир Темурга нисбатан ортиб кетади. Айниқса бу суҳбатнинг самимийлиги соҳибқиронга қўл келади. Ана шундай суҳбатлар бошқа тоифадаги кишилар билан ҳам бўлиб ўтади. Натижада Амир Темур лашкарлари орасида аҳиллик, ўзаро ишонч, ўзаро ҳурмат, ўзаро ҳамкорлик, иттифоқ кучаяди.

Шундай қилиб Амир Темур Мавороуннаҳрни мўғуллар истилосидан озод қилди. Ўзининг буюк давлатига асос солди. Олиб борган тадбирлари ва кенгашлари туфайли ғоят қисқа вақт ичида бу улканинг осойишталигига эришди.

Амир Темур рақиби Амир Ҳусайнни бартараф этгач Мавороуннаҳрда ҳукмдор сайлаш масаласи кундаланг бўлиб қолади. Бунда соҳибқирон иккиланиб қолади. Чунки сайлов йўли билан тахтни эгаллаш Амир Темур учун ғоят оғир эди, тахтга даъвогарлар кўп эди. Шундай қалтис бир вазиятда ислом дини арбоблари Амир Темурга ёрдамга келадилар. Лекин барибир соҳибқирон иккиланиб қолади. Чунки у куч ишлатиб, амирлар, лашкарбоши ёрдамида тахтга бемалол ўтириши мумкин эди. Шундай оғир бир вазиятда Бибихоним ўзининг дадил ва доно маслаҳати билан Соҳибқиронга ёрдам беради. Бу ақлли аёл қурултой чақириш йўли билан тахтга ўтиришни тавсия қилади. Амир Темур шу Бибихоним маслаҳати билан Балх шаҳрида Қурултой чақиришга қарор қилади.

Илк бор демократик қуринишларни шу қурултой чақирилиши жараёнида кузатиш мумкин. Қурултойнинг низоми ишлаб чиқарилади. Шу низомга кўра, қурултойда иштирок этадиган кишиларнинг ёши белгиланади. Шунга кўра ҳар бир вояга етган кимса сайлаш ҳуқуқига эга эди. Лекин бу шахс пок, ҳалол бўлиши керак эди. Бунинг тагида катта маъно бор эди. Чунончи, ўғрилик қучасига кирмаган, савдо-сотиқда бировнинг ҳаққига хиёнат қилмаган, тошу-тарозидан урмаган ҳар бир вояга етган киши ўзи маъқул топган номзоднинг исм-шарифини эълон қилишга ҳақли эди. Бу билан номзод қурсатувчининг ҳуқуқи чекланмас, балки ўзи тавсия этган номзодни баралла таърифлашга, уни тарғибот-ташвиқот қилишга ҳаққи ҳам бор эди. Сайлов пайтида номзод қурсатувчилар шу даражагача бориб етадиларки, мухолифлар ўз рақибларининг номзодларининг камчиликларини таърифлашгача руҳсат бериларди. Бу далилнинг ўзи демократик қуринишлардан далолат беради.

Уша давр расм-русумларига кўра қурултойга қурол-яроғлар билан келиш ман этилган эди. Негаки, бу сайловлар кўпинча мухолиф томонларнинг хис-хаяжонга тўла эҳтиросли кайфияти кучли тўқнашувларга олиб келар ва қон тўкилишига айланиб кетарди. Шунинг учун ҳам тартиб-интизом, осойишталикни сақлашга биринчи аҳамият берилар эди. Мустаҳкам интизомни сақлаш учун махсус назоратчилар тайинланар эди.

Амир Темурнинг тахтга кўтарилиши муносабати билан илк бор ўтказилган бу қурултойнинг демократик қуринишларининг афзалликларидан яна бири барча вилоятлар, шаҳарлар, қишлоқлардан келган сайловчиларга бир хил муомалада, бир хил муносабатда булиш ҳолатларида ҳам яққол кузга ташланди.

Балх қурултойи иштирокчилари учун шаҳар дарвозалари кенг очиб берилади. Уларнинг дам олишлари, овқатланишлари ва ҳордиқ чиқаришлари учун мевали боғлар, соя-салқин жойлар улар ихтиёрига бериб қўйилади. Қурултойни ўтказиш учун жой бериш ва анжуман иштирокчиларини қадимий Шарқона меҳмоннавозлик билан кутиб олиш, бутун Балх шаҳри ва вилоятининг шаъни, обру-эътибори билан боғлиқ эди. Шунинг учун ҳам эрта тонгдан кеч қоронғуси тушгунга қадар ноғоралар садоси янграб туради. Қурултойга бутун Мавороуннаҳр вилоятларидан вакиллар ташриф буюришган эди.

Балх шаҳрида чақирилган қурултойнинг яна бир аҳамиятли томони шундаки, бу олий мажлис энг обрўли дин арбобларидан оқсоқоллар кенгашини сайлайди. Бу олий кенгаш ҳайъати бир овоздан сайланадиган ҳукмдор номзодини ўз даврининг обрўли дин арбоби Мир Сайид Баракага топширади.

Мир Саид Барака қуруқ ерга тўшалган оқ кигиз ёнига Темурни етаклаб келади-да, уни қадимий тахтиравонга чиқаришдан аввал Мавороуннаҳр ва вилоятлар элчиларига қарата:«Сизларнинг ҳукмронингиз бўлишимни истайсизларми?» деб сўрашга даъват этади.

Темурнинг саволи тугар-тугамас унинг овозини сон-саноқсиз товушлар босиб кетади: «Сен исломнинг қиличдорисан!»- Сен юлдузларни бўйинсиндирувчисисан!» Шундан сўнг Темур халқ билан маънавий битим тузишга киришади.

-Ў, Темур, ёдингда тут,- мурожаат қилади унга қарата Мир Саид Барака йиғилганлар номидан.- Сен Пайғамбарнинг соясига айлангач, сен учун Аллоҳнинг иродаси ва адолат қонун бўлгай. Шуни ёдингда маҳкам тутгилки, адолат ипини йўқотгудай бўлсанг, сени шоҳлик мартабасига кўтараётган мана шу кигиз парчасидан ҳам маҳрум бўлгайсан. Темур ҳам халққа ўз шартларини айтгач, қасамёд маросими тугайди.

Ҳукмронни оқ кигизга чиқариш олдидан Саид Барака сайланувчи Темурга олтин белбоғ, ярқираган қилич ва дур кўзли сирга ҳадя этади. Утмишда ўтган алломаларнинг китобларида қайд этилишича, адолатпеша Сулаймон ҳам шоҳлик рутбасини қабул қилиш олдидан қулоқларига сирга таққан эканлар. Бу удумга Темур ҳам риоя қилади. Шундан сўнг Саид Барака қудратли ҳукмрон рамзи сифатида унга қўйнинг курагини узатади. Шундай тантанали вазиятда саййидлар ва эътиборли зотлар Темурни қўлда кўтаришади. Уч карра «Аллоҳу акбар» хитоби жўрлигида уни уч марта бош узра кўтариб ерга қўйишади.

Шундай қилиб Мавороуннаҳр тахтини эгаллашида Темурга ислом дини бош восита булади. Шунинг учун ҳам Темур етти иқлимга ислом таълимотини тарқатишни узининг бош шиори ва муқаддас вазифаси қилиб олади. Темур ўз мақсадларини аниқлаштириб олгач у қўл остидагилардан ҳалол меҳнат қилишни ва темир интизомга риоя қилишни талаб қилади, бунинг мукофоти улароқ бутун Мавороуннаҳрда тинчлик-осойишталик ва адолатли тузум ўрнатишга сўз беради.

Амир Темур ўзининг марказлашган давлатини бошқариш жараёнида 31 та муҳим кенгашлар утказган. Бу кенгашлар орасида соҳибқирон ташкил қилган қурултойлар диққатга сазовордир.

Амир Темур ҳар бир масалани кенгашган ҳолда, маслаҳат билан амалга оширган. Йирик ва умуммамлакат аҳамиятига эга бўлган масалаларни ҳал қилишда қурултой чақирган. Бу қурултойларга амирлар, шаҳзодалар, вазирлар, лашкарбошлар, баҳодир жангчилар таклиф этилганлар. Қурултойларда муҳим сиёсий, ҳарбий масалалар кун тартибига киритилиб муҳокама қилинган. Қурултойларнинг чақирилиш тартиби, уларда иштирок этувчилар, кўриладиган масалаларга пухта тайёргарлик кўрилган. Амир Темур қурултой иштирокчиларининг фикр ва мулоҳазаларини тинглаб, кўрилаётган масала юзасидан қабул қилинадиган қарорларнинг аҳамияти юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини билдирган. Ҳар бир масала юзасидан қабул қилинадиган қарорларни Амир Темурнинг якка ўзи ҳам бошқаларнинг фикрисиз қабул қилиши мумкин эди, чунки бунга ҳеч ким монелик қилмаслиги ҳам мумкин бўлган, лекин соҳибқирон кўпчиликнинг фикрини билишга, ҳар бир масаланинг яхши ва салбий томонларини билган ҳолда қабул қилишга интилган. Ана шу ҳолатнинг ўзи якка ҳокимлик билан демократик белгиларнинг бир-бири билан узвий боғланиб кетишида кузатиш мумкин.

Темур ўз фаолиятининг биринчи даврида барча ҳаракатини Мавороуннаҳрда тушкунликка ва ҳалокатга юз тутган Чиғатой улуси ўрнига, бирлашган, марказлашган давлат тузишга қаратди.

(Давоми бор).

* - «Амир Темур ўтган йўллар бўйлаб»- илмий экспедицияси раҳбари Ф.Ашрафхўжаев нашрга тайёрлаган ушбу мақола қисқартириб босилмоқда.

Одамийлик сабоқлари

УВОЛДАН ҚЎРҚАЙЛИК!

Вир пайтлар Иззат Султоннинг «Имон», Одил Ёқубовнинг «Диёнат», Абдулла Ориповнинг «Савоб» деб номланган асарлари биринчи галда Шуро тузуми даврида «эскилик сарқити»га айланиб қолаёзган бу пурҳикмат сўзлар — етакчи диний-аҳлоқий тушунчаларимизга қайта жон ато этиши билан қимматли бўлган эди. Кейинги йиллар адабиёти ва санъатида, масалан, Мурод Мансурнинг «Гуноҳи азим», Тоҳир Маликнинг «Шайтанат», романлари, Мирзапулат Тошпулатов сценарийси асосида яратилган «Гуноҳ» бадиий фильми аввало «шайтон», «гуноҳ», «гуноҳи азим» тушунчаларининг бадиий ифодаси сифатида қадрлидир.

Шайтоннинг-ку, турқи-тароватю феъл-атвори бугунги кунда кўпчиликка беш қўлдек маълум. Лекин одам боласи учун «гуноҳи азим» нима? Ўзингиздан қолар гап йўқ, бу уткинчи имтихон дунёсида одам боласи шайтони лаиннинг қутқуси билан содир этадиган гуноҳлар, минг афсуски, кўпдан кўп! Лекин шулар орасида Яратганга ҳам, бандасига ҳам хуш келмайдиган энг катта гуноҳ — гуноҳи азим, менинг тушунишимча, уволдир. Аллоҳ Таоло ва Комил Инсон яратиб қўйган моддий ва маънавий неъматларни бекор-беҳуда елга совуриб, сувга оқизиб, ўтда ёқиб... увол қилишдир. Шу боисдан ҳам тилимизда «увол» сўзи ўзининг маъно жиҳатидан батамом зидди — «савоб» билан бирга, «увол-савоб» деган жуфт сўз тарзида кўп қўланилади.

Худди «имон»га «виждон», «диёнат»га «инсоф» ва «дин» маънодош сўзлар бўлганидек, «увол» сўзига маъно жиҳатидан яқин тагин иккита сўз бўлиб, булар «исроф» ва «завол»дир. Аллоҳ Таоло бизга беминнат яратиб қўйган моддий неъматларни бебилиска, пала-партиш ишлатиш «исроф» деб аталади. Бугун барчамизга беш қўлдек аён бўлиб турибдики, биз жуда кўп йиллар сувдек сероб неъматни исроф қила-исроф қила, охир-оқибат, кўпчилигимиз бир қўлтум тип-тиниқ, топ-тоза оби раҳматга зор бўлиб ўтирибмиз. Ёҳуд, одам боласига берилган жуда қисқа— «бир лаҳзалик» умр, ана уша лаҳзанинг қадрига етмаслик оқибатида «эсиз умр», «ҳайф кетган умр» — бутунисича исроф бўлиб чиқиши мумкинки, шунинг учун ҳам халқимиз ҳар биримизни хушёрликка ундаб, «вақтинг кетди — нақдинг кетди», «вақтинг кетди— бахтинг кетди», рус халқи эса, «время — деньги» деб уқтиради.

Ривоят қилишларича, қачонлардир собиқ Шуро давлати японияликларга аллақандай ускуна сотар экан. Вақтнинг қадрию ишнинг кўзини биладиган японлар бўлса, ҳалиги ўзлари учун аслида кераксиз ускунани азбаройи у уралган ёғоч-тахта учунгина сотиб олар экан. Яъни бутун бир мураккаб қурилмали ускунанинг нархи, қиймати, қадри улар учун атрофига уралган ёғоч гилофдан пастроқ экан! Ана ўша ёғочдан қойилмақом уй жиҳозлари ишлаб чиқаришар, ускунанинг ўзини эса, қайта эритиб, ундан ҳам ўзларига керакли — юксак сифатли маҳсулотлар тайёрлар эканлар!. «Ишнинг ўзини билгунча кўзини бил» деб шунга айтадилар! Сўзнинг туб лугавий маъносини олиб қараганда, «ишбилармонлик» деганлари ҳам, аслида, шу! Холбуки ана ўша японлар учун кераксиз ускунани яратишга лойиқчи мухандис, пулат қуювчи, токар ва ҳакозо ишчиларнинг озмунча иш кучи сарфланмаган, албатта. Демак, маълум бўляптики, ўша иш кучи, умуман олганда, жаҳоний мезонлардан олиб қараганда, исроф — бекор-беҳуда оворагарчиликдан бошқа нарса эмасдир.

Бундай исрофгарчиликлар авжига чиққан салтанат, қанчалик қудратли ва бепоён бўлмасин, эртадир-кечдир, охир-оқибат, заволга юз тутиши муқаррар эди!..

Куриниб турибдики, исрофгарчиликнинг энг каттаси, кенг миқёслардаги исрофгарчилик — заволдир, яъни, инқироз, таназзул, юзтубан кетиш, яна бошқачароқ айтганда, камолнинг зиддидир.

Модомики биз келажаги буюк давлатимизнинг камолоти деб мустақилликдек ута сермашаққат йўлга қадам қўйган эканмиз, энди ҳамиша ёдда тутишимиз керак буладики, ҳар қандай давлат учун ҳам, халқ учун ҳам, одам учун ҳам завол кўрмасликнинг бирламчи шарти — шуро тузуми даврида чуқур илдиз отган ҳар хил исрофгарчиликларга чек қўйиб, беқиёс моддий ва маънавий неъматларимизни увол қилмасликдир. Ҳатто ҳар бир сўз, ҳар бир ибора, ҳар бир мақолни ҳам увол қилмасдан, улар замиридаги маъноларни яхшироқ тушуниб олишимиз керак булади.

Мана, биз бозор иқтисодиёти асосида яшашга интилмоқдамиз. Неча минг йиллардан буён «отанг — бозор, онанг — бозор» деб яшаган ҳалқимизнинг, масалан, «Бозорга яқин бойимайди» деган мақоли замиридаги маъноларни яхши тушунамизми? Уйлаб қарасангиз, шу бир ҳикматли гапнинг замирида олам-олам маънолар бор! Бозорга яқин одам шунинг учун ҳам бойимайдики, у чойчақа топди — бас, бир ҳатлаб чиқиб, асосан харид қилиш билан машғул булаверади. Холбуки кимдир бошқа бирон ана уша бозорда олис-олислардан минг машаққат билан олиб келган рақобатбардош маҳсулотини сотади-да, «калласини ишлатган» Афандидек, қисқа вақт ичида бойийди-кетади! Демоқчимизки, биз «Сникерс»ми, «Баунти»ми, шулар каби кўпдан-кўп маҳсулотларни четдан олиб келишни имкон қадар камайтира бориб, асосий эътиборни, аксинча, четга юксак сифатли маҳсулот сотишга қаратмас эканмиз, косамизнинг оқариши даргумондир. Зотан, жаннатмакон юртимизда таркибида шакар сероб шунақанги боғдорчилик, узумчилик ва полиз маҳсулотлари етишадики, уларнинг «жаннатий ҳузури» ҳар қандай «Баунти»лардан минг карра зурроқдир. Фақат бу маҳсулотларни исроф қилмаслик ва ишнинг кўзини топиб, жаҳон бозорларига қойилмақом шамойилларда олиб чиқиш керак, холос! Ана ўшанда моддий неъматларимизнинг уволига қолмай, заволга эмас, камолга юз тутган буламиз.

Бундай муносабат фақат моддий эмас, маънавий хазиналаримизга ҳам сув билан ҳаводек зарурдир.

Тасаввур қилинг: бир қаламкаш кўп йиллар заҳмат-машаққат чекиб, тириши-тирмашиб, қидириб-изланиб, энди жаҳон адабиёти талабларига жавоб бера оладиган баркамол асар — маънавий неъмат яратиш учун зарур камолот босқичига кўтарилди. Лекин бозор иқтисодиётининг талаби билан кўп йиллик тоат-ибодатини қуйдириб, азбаройи бола-чақа боқиш, тирикчилик ўтказиш учун синалмаган отнинг сиртидан ўтиб, ўзини бозорга уришга мажбур бўлди. Бу ўринда гап Шуро тузуми даврида жуда кўп йиллар адабиёт билан, умуман, маънавиёт билан савдо қилиб келган учар корчалон ва ё ўзини ҳам, ўқувчини ҳам бекор-беҳуда қийнаб юрган истеъдодсиз ёзғинчи хусусида кетмаяпти, албатта. Уларнинг асл касби-кори ва ўз фаолият майдонларини тўғри топиб олишлари гуноҳи азим эмас, аксинча, энг улкан савобдир. Лекин «Мана энди жаҳон адабиёти мезонларига мувофиқ асар ёзсам бўлади» дея астойдил шайланиб турган истеъдодли қаламкашни Мавлоно Муқимийдан беш баттар хор ва абгор қилиб, кундалик ташвишлар комига ташлаш... нима бу, савобми, уволми? Уволдан бошқа нарса эмас, албатта. Аниқроги, «Келажакда ўзбек адабиёти буюк адабиёт бўлади» деб қатъий ишонч билдирган мутафаккир саньаткоримиз Абдулла Қаҳҳорнинг яна бир ҳикматли гапи: «Адабиётнинг қудрати атомдан кучли, бироқ уни ўтин ёришга сарфлаш керак эмас» деган гапининг нечоғли буюк ҳақиқатлигини тасдиқловчи ҳодисалардан бири бўла олади бу!

Бинобарин, адабиётимизнинг, умуман, маънавиятимизнинг заволи эмас, камоли, тубанлиги эмас, буюклигига эришишнинг энг бирламчи омили — энди бу соҳада уволга йол қўймаслик, уволдан қўрқишдир. Дошинмандликда беназир ҳалқимизнинг «уволдан қўрқинг!» деган даъвати «Худодан қўрқинг!» билан қарийб маънодош экани бежиз эмас. Зеро, увол ҳар қандай одамни худонинг қаҳрига гирифтор этувчи энг машъум гуноҳи азимдир.

ОТАУЛИ.

Божхона бекати

ИШТАҲАСИ КАРНАЙ ЭКАН

Тожикистон фуқароси Раҳмон Жумаевнинг иштаҳаси чакки эмас экан. Тошкентга келиб қарасаки, ҳамма нарса сероб. У ёқ-бу ёгини суриштирмай салкам 127 минг сўмга 5 минг 510 килограмм шакарни сотиб олиб давлат белгиси С О8-47ТН булган КАМАЗга босди-да, қаердасан Конибодом деб йўлга тушди. Чегарага етгунча ўзида йўқ ҳурсанд эди. Арзон гаровга олган шакарни Тожикистонга олиб бориб сотса камида икки ҳисса фойда кўриши мумкинлигидан бу қалтис ишга қўл урган экан.

Аммо Тошкент вилоятидаги 18-божхона постига етганда ширин хаёллари тумандек тарқаб кетди. Узбекистон бедарвоза эмаслигига, шакар каби таъқиқланган маҳсулотларни ноқонуний йўллар билан олиб чиқиб кетилишига йўл қўймаслигига ақли етганда, кеч бўлди. У қўлга тушди.

АДАШГАН БОЧКАЛАР

Хоразм вилояти божхона хизмати ходимлари томонидан Е. Нахимов ҳайдаб келаётган МАЗ-5442 русумли 14-19 БХЛ давлат белгили автомашина тўхтатилиб божхона қўригидан ўтказилганда ҳар бири 200 литрлик 100 та бочкадаги 20 тонна эритилган ёг бор бўлиб, Туркманистон Республикасига олиб чиқиб кетилаётганлиги маълум бўлди. АҚШда ишлаб чиқарилган бу маҳсулотни пулга чақсангиз 1 миллион 800 минг сум миқдорида экан.

Дастлабки суриштирув ишлари натижасида маълум бўлдики, бу маҳсулот Тошкентдаги «Анор» фирмасига келтирилган бўлиб, у ердан Урганч шаҳридаги 1-қурилиш-монтаж бошқармасига юборилган экан. Лекин бошқарманинг учар вакили ҳамшаҳарлари ва ҳамкасблари ризқини қийиб, ёғни ноқонуний йўллар билан қўшни республикага олиб бориб, фойдасига пулламоқчи бўлибди. У ерда ёгнинг нархи анча юқори-да...

СИРЛИ СУМКА

Ҳаракатдаги 8-божхона пости ходимлари Туркманистон Республикаси томон ўтиб кетаётган ҳар бир машинани диққат билан кўздан кечириб чиқадилар. Аширмурот Кочиев бошқариб келаётган 54-48 ХЗА давлат белгили «Москвич» машинаси ҳам эътибордан четда қолмади. Божхона хизмати ходимлари уни тўхтаплари билан Аширмурот интизомли ҳайдовчилардек дарров тушиб машина юкхонасини очди. Таъқиқланган ҳеч нарсадай мол йўқ эди.

Шу пайт божхона хизмати ходимларидан бирининг кўзи ҳайдовчи ўриндиғининг тагига тиқиб қўйилган қора сумкага тушди. У машинанинг орқа эшигини очиб сумкага қўл узатган ҳам эдики, ҳозиргина «сайраб» турган Аширмуротнинг тили айланмай қолди. Сумка ичидан иккита қора целлофан халтага бўлиб солинган икки килограмм марихуана гиёҳванд моддаси чиқди. Бу заҳри-қотилни Аширмурот кимдан олиб кимга бермоқчи бўлганлигини хоразмлик божхона хизмати ходимлари суриштирмоқдалар.

Давлат солиқ қўмитаси матбуот хизмати.

Спорт

ОЛИМПИАДАЧИЛАР БАҲОРИ

БУГУН Тошкентда юртимиз олимпиадачиларини шарафлашга бағишланган маросим бўлади.

Спорт юлдузлари, мураббийлар, фахрийлар ва спорт ташкилотларининг вакиллари, ҳомийлар меҳмонлар чорланган бу анжуман тонг саҳарда ош тортиш билан бошланади. Бу маросим Наврўз байрами, жаҳон олимпиада ҳаракатининг 100 йиллиги ва спорт мавсумининг бошланишига бағишланмоқда. Етакчи спортчилар, республика спорт қўмитаси ва миллий олимпиада қўмитаси раҳбарлари соҳибқирон Амир Темур ҳайкали пойига гулчамбарлар қўядилар. Кейин, тушликка яқин «Наврўз» тантаналар уйи олдида эстафетали югуриш ўтказилади. Баҳорги маросим ўтган йилнинг энг яхши 11 спортчисини мукофотлаш, концерт, кўргазма ва танловлар билан якунланади.

АЖОЙИБ ЕТТОВЛОН

АТЛАНТА олимпиадасига йўлланма олган боксчиларимиз аниқланиб бўлди.

Сўнгги йўлланмани ангренлик Темур Иброҳимов қўлга киритди. 81 килограмм вазнли бу боксчи Таиландда ўтказилган олимпиадаолди муобақасида муваффақият қозонди. Авваллоқ, турли баҳсларда андижонлик Муҳаммадқодир Абдуллаев билан Руслан Чағаев, Қоғондан Наримон Отаев, самарқандлик Дилшод Ербеков, Навоийдан Улуғбек Иброҳимов ва Карим Тулаганов (Тошкент вилояти)лар ҳам ана шундай имкониятга эга бўлишган эди. Шундай қилиб, мамлакатимиздан еттовлон боксчи шу йил ўтказиладиган олимпиада ўйинларида Ватанимиз спорт шарафини ҳимоя қиладиган бўлишди.

ФУТБОЛ МАВСУМИ КЕЧИКТИРИЛДИ

МАМЛАКАТИМИЗДА футбол мавсуми бошланишига 36 кун қолди.

Республика футбол федерацияси жойларда мавсумга ҳозирлик янгича талаблар, яъни футболни ривожлантиришга бағишланган ҳукумат қарори асосида амалга ошираётган таъмирлаш ишларини охирига етказиш мақсадида мавсум бошланишини 20 апрелга кўчирди. Шу куни дастлабки тур ўйинлари бўлади.

Мирзо АНВАР.

* * *

Олмалиқ мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси элга манзур бежирим ва сифатли маҳсулот тайёрлашга катта эътибор бермоқда. Бирлашмада ишловчиларнинг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Пардозловчи Дилфуза Анорқулова мана уч йилдирки касбини ардоқлаб келмоқда.

Суратда: пардозловчи Д. Анорқулова.

Даврон Аҳмад сурати.

* * *

Узбекистон касаба уюшмалари худудий ва тармоқ кенгашлари ҳамда қўмиталари эътиборига

1996 йилнинг 1 мартидан Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар Миллий Банкида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгашининг республика миллий валютаси - сўмда ҳисобот ва бошқа ҳисоб рақамлари очилди:

1. Касаба уюшма бюджети N 69600001
2. Касаба уюшма бюджети N 69500004
3. Давлат ижтимоий суғурта бюджети N 69000002

МФО N 172682214

Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар Миллий Банки электрон почтаси ҳисоб рақами N 000905001
ЎЗР ТИА МБ алоқа реквизитлари 700047, Тошкент ш, Охунбобоев кўчаси, 29-уй.

Белгиланганга мувофиқ пул маблағларини Ўзбекистон КУФК ҳисобот ва бошқа ҳисоб рақамларига юқоралаги ҳисоб рақамлари бўйича ўтказиш керак.

Ўзбекистон КУФК ишлар бошқармасе.

Поступ. в банк плат. 0401002
ПЛАТЕЖНОЕ ПОРУЧЕНИЕ № _____ 19 г.
Плательщик ДЕБЕТ Сумма
Код
Банк плательщика в г. Кат
Код
Банк получателя НБ ВЭД РУ г. Ташкент
172682214
Р. Четыреста пятьдесят девять сум
Дата получения товара, оказания услуг
Назначение платежа, наименование товара, выполненных работ, оказанных услуг, NN и суммы товарных документов
Отчисления от членских профвзносов за март 1996 г.
3% Вал 15300
М.П. Подписи клиента Проведено банком Подписи банка 19 г.
КРЕДИТ
сч N 69600001
сч N
сч N 459
пеня за дней из % Р
сумма с пеней
Specimen

К сведению территориальных и отраслевых советов и комитетов профсоюзов Узбекистана.

С 1 марта 1996 года в Национальном Банке внешнеэкономической деятельности Республики Узбекистан открыты следующие расчетный и другие счета совета Федерации профсоюзов Узбекистана в национальной валюте Республики Узбекистан - сумах:

1. Профсоюзные взносы N 69600001
2. Профсоюзный бюджет N 69500004
3. Бюджет государственного социального страхования N 69000002

МФО N 172682214
Счет электронной почты Национального Банка ВЭД РУ N 000905001
Почтовые реквизиты НБ ВЭД РУ: 700047 , г. Ташкент, ул.Ахунбабаева дом 29

В соответствии с назначением денежные средства следует перечислять на расчетный и другие счета СФП Узбекистана по вышеуказанным счетам.

Тадбиркорлар ҳақида ҳикоялар

ЙЎЛИНГИЗ ОЙДИН БЎЛСИН

Касбим тақозоси билан Қувадан Фарғонага, Фарғонадан Қувага кўп қатнайман. Шу йўналишдаги ҳайдовчиларнинг ўз ишига масъулият билан қараб, йўловчилар узоғини яқин, оғирини енгил қилиш йўлида жонбозлик кўрсатишларига гувоҳ бўламан. Шунда қишлоқ автобусларини узоқ кутиб таранг тортилган асабларим бироз юмшайди. Яхши муомаладан дилимга ёруғлик инади. Маълум бўлишича, бу йўналишда Фарғона туманидаги Миндонобод қишлоғида жойлашган 26-автосарой жамоаси хизмат қиларкан. Жамоа раҳбари Акбарали Асқаровни тадбиркор, ишбилармон киши, деб таърифлашди. Аслида ҳам шундай бўлиб чиқди.

Аслида раҳбарнинг иш соати саккиздан ўн еттигача, Акбарали ҳеч қачон бу қоидага риоя қилган эмас. Шунинг учун ҳам мен у кишидан «Бўш пайтларингизни қандай ўтказасиз?» деб сўраганимда «Бўш вақтимда ҳам ишлайман», дея ҳазил аралаш жавоб берди. Дарҳақиқат, ходимларга маош кечиктирмай тўланиб, ўртача ойлик 1400 сўмдан ошгани, баъзи ҳайдовчилар икки — уч минг сўмдан даромад олаётганида раҳбарнинг уддабуронлиги, изланувчанлиги, ташкилотчилиги катта рол ўйнайди.

— Акбарали Юсупович, ҳозирги бозор иқтисоди даврида ҳатто енгил машинаси борлар ҳам кўпинча автобуслар хизматидан фойдаланишгани. Негаки — ёнилги, эҳтиёт қисмлар қиммат. Сизларда бу соҳада аҳвол қандай?

— Мен сизга шу йилнинг саккиз ойи ичида 4 миллион 337,6 минг сум соф фойда олганимизни айтсам кифоя, деб ўйлайман. Ялпи даромад 29 миллион 797 минг сўмни ташкил этди. Худога шукр, бизда ёнилги, эҳтиёт қисмлар етарли. Бунинг устига турли саноат корхоналарига, хўжаликларга транспорт хизмати кўрсатсак, эвазига пул эмас, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари беришади. Биз уларни бошқа шаҳарларга олиб бориб, эҳтиёт қисмларга алмаштириб келаяпмиз.

— Қаловини топса қор ҳам ёнади, денг. Баъзи автокорхоналар хизмат кўрсатишда бозор иқтисоди талаблари даражасидан орқада қолиб, йўловчиларни сарсон қилишаяпти. Натижада арз шикоятлар кўпаймоқда...

— Ҳаркалай, биз бунга йўл қўймаймиз. Жамоамизда 370 киши ишласа, ҳар бири ўз касбидан, олаётган маошидан ҳурсанд. Уларни вақтида рағбатлантириб, қулай меҳнат шароити яратишга, асосан яхши созланган автобусларни йўлга чиқаришга ҳаракат қиламиз. Шунинг учун ҳам ҳайдовчиларимиз қизиқиб ишлашади. Уларнинг сиҳат-саломатликларини мустаҳкамлаш ҳамиша диққат марказимизда. Кунора дам олишади. Саройда оқшома, намозхона, дам олиш хоналари, тиббиёт хизмати муҳайё. Хоналарнинг қишда иссиқ, ёзда салқин булиши таъминланган. Ҳар ойда маошнинг 75 фоизи миқдорида мукофот, ҳар байрамда совғалар берилади. Вақти-вақти билан ош, сайллар уюштирилади. Таътилга чиққан кишилар моддий ёрдам ва санаторийларга йўлланмалар олишлари мумкин. Бу ишларда бошланғич касаба уюшма қўмитаси раиси Муҳаммаджон Аминжонов бош-қош.

— Янги муҳташам автосарой қурилиши машиналар турадиган олти гектарлик майдонни жиҳозлаш... Булар арзонга тушмаётгандир?

— Биласизми, бундан икки йил олдин директорликни қабул қилиб олганимда корхона давлатдан 180 миллион сум қарздор эди. Сўда олиб, ишга киришдим. Аввало, қурилишни давом эттириб, бу ерга газ, тоза ичимлик сув, телефон, электр олиб келдик. Мебеллар сотиб олдик. Бу жамоа 9-автосаройдан ажралиб чиқиб, янгитдан ташкил топгани учун тақсимот вақтида нуқул эски автобуслар тушиб қолган экан. Ҳар бирини эринмай пухта таъмирлаб, шай ҳолга келтирдик. Аҳоли талабига кўра Водилдан Тошкент ва Самарқанд йўналишларига автобус қатнови йўлга қўйилди. Ишчилар билан эса акаукадай бўлиб, бамаслаҳат ишладим. Ҳар бирининг қалбига йўл топишга, ҳурмат қилишга одатландим. Раҳбарман, деб бирон масалани ўзимча ҳал қилмайман. Маслаҳатли тўн тор келмас, дейдилар-ку. Энг муҳими, нафсга эрк бермаслик керак. Ким ҳалол ишласа — фойдаси ўзига. Файласуф шоир Юсуф Хос Ҳожиб айтганидек: «Нафс-куринмас ёв, бу ёвни йўқотиш керак».

— Адабиёт шинавандаси эканисиз-ку! Ўзингиз, устозларингиз ҳақида икки оғиз эшитсак...

— Водилда туғилганман. Водил — Шоҳимардон йўлидаги баҳаво қишлоқ. Ҳозир ҳам онла, бола-чақа билан уша ерда яшайман. Отам тўққиз оёлигимда, онам ўн ёшимда раҳматли бўлишган. Биз уч ака-ука бирбиримизни қўллаб вояга етдик. Болаликдан меҳнатга ўргандик. Ҳали ука-укачилик пайтимиздаёқ олти кутидан ипак қурти олиб, парваришлаб, пилла топширардик. Акаларим Абдуллажон, Мелиқой Асқаровларни ота ўрнида кўраман.

Мактабни битириб, ишни ГАЗ-51 автомашинасини ҳайдашдан бошладим ва 15 йил халқ маорифи бўлими мудири Мамасоли Нажмиддинов билан ёнма-ён хизмат қилдим. У киши менга муомалани, маданиятни, хисоб-китобни бўлишни ўргатди. Техникумда, кейин институтда сиртдан билим олишимга ҳам шу инсон сабабчи. Кейин мактабда автомобилчиликдан дарс бердим. 6-автобазада устачилик қилдим. Нокамтарлик бўлса ҳам айтай: Водилда маданият ва истироҳат боғи қуриб, барча ишда ўзим бош-қош бўлдим. Шу боғни бир кўрсангиз буларкан... Мана, икки йилдир-ки, бу ёрдамчиларим. Уз

«ПИРС» ХУСУСИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТИЖОРАТ ФИРМАСИ ҚУЙИДАГИ ТИББИЙ УСКУНАЛАРНИ СОТАДИ:

«Орва-Ретина» рентген плёнкаси;

70х30,5 70х60 ҳажмли «Орва-Ретина» (Германия) флоора плёнкаси;

Буюртма бўйича РО-6, РО-9 наркоз берадиган аппарат;

2,5 ва 10 мл. граммли бир марта ишлатиладиган нина дори (шприц)лар;

70х50 смли вафелли сочиқлар ва 50х50 жерможғозлар;

Бир марта қон қуйиш ва эритувчи аппарат (Германия);

Қондаги қандни якка тартибда аниқлагич (Жонсон-Жонсон маҳсулоти)

УзсАлока (Фунидзя, Шиманцу маҳсулоти)

Бир ва 6-12 каналли электрокардиограмма аппарати (ЭКГ)

Рентген ускуналари, флоора аппаратлари;

Эндосконлар ҳамда қон анализаторлари.

МАНЗИЛ: ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ИВЛЕВ КЎЧАСИ, 62-УЙ. (СОБИҚ «РАДОСТЬ» МАГАЗИНИ РЎПАРАСИДА)

ТЕЛЕФОНЛАР: (3712) 55-93-06, 55-91-42 факс 54-67-23.

Эрталаб соат 8.00 дан соат 17.00 гача мурожаат қилиш мумкин.

Болалик...

Н. Муҳаммаджонов сурат-лавҳаси.

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги «Фаол-Л» масъулияти чекланган жамияти ТУГАТИЛАДИ.

Эътирозлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қабул қилинади.

Телефон: 54-78-41.

«ТИМАРТ» фирмаси

тел: (8-3712) 91-02-32, 91-60-01

Металл прокат (труба, учбурчак, арматура, пўлат чивиқ, тахта шаклли металл, швеллер, тунука, металл тасма, чамбарак)ларни етказиб бериш бўйича 1996 йил учун шартномалар тузади.

Металл прокатларни Доимий суратда майда улгуржи тарзда ва вагонлаб сотиб олади ёки айирбошлайди. Диаметри 325-1020 ммли трубаларни ҳамда Украинадан келтирилган Гост 8732 57х4 трубаларни б-30х8, б-100х4 металл тасмаларини, 40-50 ммли учбурчакларни, N5 швеллер ҳамда N20 тўсинларни, қалинлиги 25,40,50 ммли тахта шаклидаги металларни, 25-130 ммли чамбаракларни, диаметри 12-25 ммли арматура ва иссиқхоналар учун қалинлиги 0,12 мм, эни 3 метрли полиэтилен пленкани сотади.

Манзил: 700005, Тошкент-5, 8-Март кўчаси 57-уй, 73 а/я.

ҚАЛҚОН — АЗ

Ўзбекистон транспорт-суғурта брокерлик фирмаси ҳиссадорлик жамияти

Қуйидаги ихтисослар соҳасида доимий ишга таклиф қилади:
— суғурта;
— транспорт-экспедиция хизмати;
— ҳуқуқий хизмат;
— маркетинг;

шунингдек, тижорат вакиллари ва воситачи брокер-даллоллари, ўзбек тилини биладиган ЭҲМда ишлаш малакасига эга секретар-референт.

Бундан ташқари ташкилот пул ўтказиш йўли билан сотишга тақдим этади:

— яхши ҳолатдаги 4 мх 9 м (30м²) ҳажмдаги павильон;
— автомобилга ўрнатиладиган овозни кучайтиргич АГУ-20 қурилмаси, янги;
— яхши холатдаги янги латин харфлари ўрнатилган «Оптима» б\у босма механик машинкаси.

Маълумотлар учун телефон: 54-55-61.

«СЕРАЗ» масъулияти чекланган жамияти ўзида ишлаб чиқарилган юқори унум билан ишлайдиган қуйидаги ускуналарни сотади:

Икки модификацияли универсал тегирмонлар;
Шлакли блоклар тўпламлари;
Маккажўхори донини сутасидан ажраттгичлар;
Ун, дон ва бошқа шунга ўхшаш маҳсулотларни эловчи механик ускуналар;
Пойдевор плиталари учун қолиплар;
Икки модификацияли шоли оқлагичлар;
Кесувчи дастгоҳ (станок)лар;
Ер ёнғоқ тозалагичлар;
Балконлар учун айвонлар;
Тўловлар ҳисоб рақамига пул ўтказиш йўли билан бўлади.

Телефон: (3712) 96-61-71. Эрталаб соат 8.00 дан кеч соат 17.00 гача қўнғироқ қилиб мурожаат этиш мумкин.

МУҲАННИМЛАР ТАВСИЯСИ

ДАЛВ (20.01-18.02) ойи фарзандлари учун бу ҳафта оддий кунлардан иборат бўлиб, қилаётган ишларини давом эттираверишларини маслаҳат берамиз. Бирон бир назар тушадиган ҳодисалар юз бермайди. Бу кунлари сафарга чиқиш, ота-ини, ёр-биродарларни зиёрат қилиш, дам олиш, хайр-эҳсон бериш кўп жиҳатдан ҳосиятлидир. Оилада қувончли воқеалар ҳам юз бериши кутилур.

ҲУТ (19.02-20.03) ойида туғилганлар учун бу ҳафтанинг аввалида бошларига кетма-кет бир неча қийинчилик ва нохушликлар тушиши кутилур. Хусусан, савдо-сотиқда катта камомад юз бериши, хизмат вазифасидан озод қилиниши рўй бериши мумкин. Лекин сабр қилинса ва Аллоҳнинг ўзига илтижо қилинса, иншоаллоҳ, ҳаммаси изига тушиб кетади.

ҲАМАЛ (21.03-22.04) ойи фарзандлари учун бу ҳафта бошқа ҳафталардан фарқ қилмайди. Шу билан бирга илмий ва ўқув ишларда яхши натижаларга эришиш кутилади. Ҳамал ойида туғилганлар ушбу кунларда ота-оналар, қариндош-уруғларни зиёрат қилишлари турмушларига барака киритади.

САВР (23.04-20.05) ойи фарзандлари учун бу ҳафта омадли келади. Улар учун эски таниш ва қадрдонлар билан кутилмаган учрашувлар юз беради. Молиявий соҳада омад кулиб боқади. Савдо-сотиқ ривож топади. Кутилмаган томонлардан ёрдам келиши ҳам кутилади. Сафарга чиқишга эса тўсқинлик йўқ. Қайтага кўзлаган натижага эришилади.

ЖАВЗО (21.05-22.06) ойи фарзандлари бу ҳафта осойишта ва тинч турмуш кечирадилар. Ортиқча ташвиш, безовталиклар юз бермайди. Оилада ҳам, иш жойида ҳам деярли яхшиликлар кутилади. Бу ойда туғилганлар бу ҳафта ўзларининг соғлиқларига эътибор беришлари фойдадан ҳоли бўлмас. Фарзандлар тарбияси учун ажратилган дақиқалар ҳам катта натижалар беради.

САРАТОН (23.06-21.07) ойида туғилганлар учун бу ҳафта тўла омадсиз келиши кутилур. Бу ҳафтада иложи борича савдо-сотиқ ва пул билан боғлиқ ишлардан сақланиб туриш мақсадга мувофиқ. Шу билан бирга сафарга чиқиш ва баъзи бир катта маросимларни ўтказиш, раҳбарлар қабулида бўлиш каби ўзгалар билан битадиган ишлардан тўхтаб туриш талаб этилур. Оила, маҳалла, кўчакуй ва ишхонада ўта ширинсўз ҳамда хушмуомала бўлиш ҳамда баъзи бир атрофдаги аччиқ-чучук гапларга эътибор бермаслик жуда ҳам зарурки, акс ҳолда кўп вақтларга чўзиладиган ва ҳатто шахсий обрўси ва мансабига таъсир этадиган жанжаллар чиқиб кетиши мумкин. Ҳафта давомида отаонани зиёрат қилиб, кўнгилларини овлаш кунлар нахслигини қирқувчидир.

АСАД (22.07-22.08) ойида туғилганлар учун бу ҳафтанинг аввалги ярми нахс, қолган ярми эса омадли келиши кутилур. Шунинг учун ҳафтанинг бошида ҳар бир қадамни ўйлаб босиш зарур. Хусусан, оилада ширин муомала бўлинмаса ва баъзи бир аччиқ-чучук гапларга енгилтаклик қилинса, оқибатда катта жанжаллар пайдо бўлиши мумкин. Бу кунларда молиявий соҳада ҳам етишмовчиликлар, қийинчиликлар бўлиши кутилур. Мазкур ҳолатнинг олдини олиш учун пуллик ишлардан сақланиб турган маъқул. Ҳафтанинг қолган ярми осойишта ва тинч ўтиб яхши ва қувончли воқеалар содир бўлиши кутилур.

СУНБУЛА (23.08-22.09) ойи фарзандлари ёлғон-яшиқлардан бутун ҳафта давомида ўзларини тия олсалар, кўзлаган ниятларига эришурлар. Ҳафта оилавий қувончларга бой, турмуш ширин ва осойишта ўтади. Ишхонадаги барча ишлари жойида бўлур. Ҳафта ичи бирон хайрия иш қилинса, хусусан мухтож ва бева-бечораларга ёрдам берилса, омадга-омад қўшиши мумкин.

МЕЗОН (23.09-22.10) ойида туғилганлар учун бу ҳафта тўла омадли келиши кутилур. Шунинг учун бу кунларда барча режадаги ишларни Аллоҳга таваккал қилиб бошлайверишмумкин. Бу ҳафтада савдо ишлари ва илмий ишларда катта муваффақиятларга эришилур. Бундан ташқари оила бюджетига катта маблағ қўшилиши кутилур. Бу кунларда шартнома ва битимларга имзо чекиш ва хизмат сафарларига чиқиш ҳамда бошлиқлар қабулида бўлишлар ҳам кўп яхши натижалар келтирур. Ҳафта давомида камбағал, бева-бечораларга хайри-эҳсон қилишлар омадларига-омад қўшади.

АҚРАБ (23.10-21.11) ойида туғилганлар бу ҳафтанинг аввалида бир оз танг дил ва паришонхотир бўлишлари кутилур. Улар бу кунларда анча сиқилган ва ғамгин бўлмоқлари мумкин. Чунки улар олдиларидаги мақсадга эришолмай турибдилар. Лекин бундан ортиқча ноумидликка тушмоқ керак эмас. Балки бир оз сабр қилинса, ҳафтанинг кейинги кунларида ҳамма ишлари юришиб кетур. Иншоаллоҳ, бу кунларда сафардаги ғойиблари ҳозир бўлур, беморлари шифолар топгай, қисқаси ҳаммаси яхши бўлиб кетур.

ҚАВС (22.11-21.12) ойида туғилганлар учун бу ҳафтанинг олдинги ярми нахс қолган ярми эса омадли келиши кутилур. Шунинг учун ҳафтанинг аввалида кўпроқ эҳтиёткор бўлмоқ талаб этилур. Иложи бўлса, натижаси номаълум ишларга қўл урилмагани маъқул. Пуллик ишларга умуман яқинлашмаган, сафардан ҳам тийилиб туриш ёмон бўлмас. Бу кунларда имкон қадар кечалари юришдан сақланиш керак. Иншоаллоҳ шунда нохушликлар бартараф бўлур. Ҳафтанинг кейинги ярми омадли бўлиб, унда бажарилган ишлар, иншоаллоҳ, яхши натижа берур. Хусусан савдо, ишлаб чиқариш ва ижод ишларида катта муваффақиятларга эришилажак.

ЖАДДИ (22.12-19.01) ойида туғилганлар учун бу ҳафта осойишта ва ғайриоддий воқеаларсиз ўтиши кутилур. Бу кунларда доимий кундалик ишлар билан шуғулланиш, дам олиш, сафар қилишлар кўнгилдагидек ўтиб кетилур. Тўй-ҳашамлар ўтказиш, бошлиқлар ҳузурига кириш ҳам, иншоаллоҳ, ўйлагандай натижа келтирур. Ҳафта давомида ароқ ичиш, бузуқчилик қилишдан мутлақо тийилиш талаб этилур. Валлоҳу Аълам.

ДУШАНБА, 18

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА! Профилактика муносабати билан 18 март куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
Публицистик кўрсатувлар дастури:
18.10 I. «Миллат»: «Кўзгудаги ҳақиқат».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 II. Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 III. «Миллат»: «Уни ким уйғотади?» Публицистик кўрсатувларнинг давоми.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.35 «Ижодкор портретига чизгилар». Собит Саидов.

II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.05 ТВ II намойиш этади.
19.15 «Постфактум».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Мўъжиза». Дэвид Копперфильд.
20.20 «Мусиқий йўлка».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Қурьер».
21.20 «...яна об-ҳаво ҳақида».
21.25 ТВ II намойиш этади.
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.45—23.45 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
7.30 «Ҳафтанома».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*
8.30 «Беш ҳалқа жозибаси». Олимпиадачилар базми.
9.50 «Занги ота». Телефильм.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Козим Қаюмовнинг янги қўшиқлари.
10.30 «Темиртан даҳолар». Ўзбекистонда компьютерлаштириш.
11.00 «Жаҳон киноси юлдузлари». Жина Лоллобриджида.
11.30 «Сеҳрли оҳанглар». Тошкент шаҳри мусиқа мактаблари кўрик-танлови ғолибларининг концерти.
12.00 «Ота меҳрини кўрмаганлар». Бадиий фильм.
13.30 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хизмат кўрсатган хор жамоасининг концерти.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Нафосат олами». Телефильм.

*
Россия жамоат телевидениеси
18.20—21.40
*
21.40 «Абу Райҳон Беруний». Бадиий фильм». 1-серия.
23.00 Янгиликлар.
23.05 Эълонлар.
23.10 «Тоғ қийиклари», «Кузги қушлар ғаласи». Телефильмлар.

*
Россия давлат телевидениеси
23.30—23.50
*
23.50 — 24.00 «Кабутарим». Телефильм.

IV
17.05 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув.
17.40 Камер қуйларидан концерт.

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Мульткарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Тафсилот». Ахборот кўрсатуви.
20.15 Шифокор билан мулокот.
20.45 «Ижтимоий ҳимоя мезони».
21.15 «Спорт-тайм».
21.45 «5+1».
22.15 «М» хабар.
22.25 Эълонлар.
22.30 — 23.00 «Дунё эшиги». Халқаро «Маърифат» жамияти иш фаолияти ҳақида.

СЕШАНБА, 19

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Учқудуқ — ислоҳотлар чорраҳасида».
9.15 «Ёшлик» студияси. «Эъзоз».
9.45 Биржа ва банк хабарлари.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Оқ руҳ».
Ўқув машғулотлари:
10.30 Тасвирий санъат.
11.00 Немис тили.
11.30 Адабиёт.
12.00 «Сумалак» ансамблининг концерти.
12.40 «Кундузги хотин». Бадиий фильм.
14.00 —14.05 Янгиликлар.

* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
18.40 «Байрамингиз кўнгилли ўтсин...»
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Тенгсиз жаҳоним, Ўзбекистоним!». Адабий композиция.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Наманган вилояти «Навбаҳор» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
22.00 «Деҳқонки дона сочар...» Публицистик кўрсатув.
22.25 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Абзал Рафиков.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.25 ТВ II намойиш этади.
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Бизнес-уик».
20.10 «АРТ — журнал».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.20—00.20 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Стадион», «Сари-челек». Телефильмлар.

*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
*
18.20 — 21.40
*
21.40 «Абу Райҳон Беруний». Бадиий фильм. 2-серия.
23.00 Янгиликлар.
23.05 Эълонлар.
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

IV
17.05 «Афғон тупроғидан қайтган баҳодирлар» (такрор.).

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Мульткарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.20 Эълонлар.
22.25—23.55 «Кинематограф».

ЧОРШАНБА, 20

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.25 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*
8.25 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Абзал Рафиқов.
9.25 «Байрамингиз кўнгилли ўтсин...»
9.40 «Ҳаммаси маҳалладан бошланади». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Ассалом, Наврўзи олам!»
Ўқув машғулотлари:
10.30 Инглиз тили.
11.00 Алифбо сабоқлари.
11.30 Кимё.

*
12.00 «Мен кутган баҳор». Мусиқий дастур.
12.30 «Бешинчи довон». Видеоканал.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз — гижингтоймиз». Телемусобақа.
18.45 Спорт хабарномаси.
18.55 «Қадим карвон қўнғироқлари». Наврўз кўргазмаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.

20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Кўшиқлар кўрик-танлови.
21.30 «Бўстон». Телевизион журнал.
22.25 «Дилдаги гаплар». Абулқосим Тўйчиев.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.25 Тунги концерт.

II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер—Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.00—24.00 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Қиз узатиб борганда». Телефильм.

*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
18.20—21.40
*
21.40 «Бархан». Бадиий фильм.
23.00 Янгиликлар.
23.05 Эълонлар.
23.10 «Ўтиш жойи». Телефильм.

*
Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50
*
23.50 — 00.05 «Келгинди». Телефильм.

IV
17.05 «Ўзбекистон ботаника боғи», «Галерея бўйлаб». Телефильмлар.
17.30 «Умид» (ийғир тилида).

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Мульткарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.20 Эълонлар.
22.25—23.55 «Кинематограф».

ПАЙШАНБА, 21

АССАЛОМ, НАВРЎЗИ ОЛАМ!

I
7.00 ДАН 02.00 ГАЧА УЗЛУКСИЗ ТЕЛЕКЎРСАТУВЛАР ДАСТУРИ.
II
18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 Табрик. Лавҳа.
18.20 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Қурьер». Махсус сони.
20.05 «Салом, баҳор!»
20.20 Табрик. Лавҳа.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Постфактум».
21.10 «Юлдузли механика».
21.30 Табрик. Лавҳа.
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 «Кинонигоҳ».
23.50 —00.50 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Наврўзи ажам». Телефильм.

*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
18.20—21.40
*
21.40 «Офарин-96». «Ёш овозлар».
23.00 Янгиликлар.
23.05 Эълонлар.
23.10 «Мўъжизакор гўзаллик сири». Телефильм.

*
Россия давлат телевидениеси
23.30—23.50
*
23.50 — 00.05 «Сумалак». Телефильм.

IV
17.05 «Замин саховати».
17.30 «Интерпартнёр».

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Мульткарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.20 «Тошкент оқшомида».
22.20 Эълонлар.
22.25 «Ташрифинг муборак, Наврўз!».
23.05 — 00.05 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».

ЖУМА, 22

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*
8.30 «Дилдан ўйнаб, яйра қувнаб». Сурхондарё вилоят «Ширу-шакар» ансамблининг байрам дастури.
9.00 «Аёл борки, олам мунаввар».
9.30 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Наврўз бахт ва шодлик улашиб...»
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Пойтахт концерт залларида».
10.55 Ўлмас Умарбеков. «Кўприк». Теленовелла.
11.10 «Шаҳризоданинг сўнгги туни».
11.50 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
12.15 «Таранним». Мусиқий дастур.
12.45 «Ўхшаш чеҳралар».
13.35—14.20 «Ассалом, Футбол баҳори!» Спорт кўрсатуви.

***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Икки жин». Мультфильм.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.40 Спорт хабарномаси.
18.55 Эстрада тароналари.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Кўшиқлар кўрик-танлови».
21.30 Бухоронинг 2500 йиллиги олдидан. «Шарқдан нур таралур...» Бадиий кўрсатув.
22.10 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II
9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 «Юлдузли механика».
11.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
11.50 «Кинонигоҳ».
13.30 — 14.30 «СПОРТ—ҚИТЪАСИ».

***
18.00 «Совға».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Оҳанглар оғушида».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 Видео— «О».
23.30 — 23.50 Видео янгиликлари.

III
17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Куй ва соз соҳиби», «Саҳродаги кўриқхона». Телефильмлар.

*
Россия жамоат телевидениеси
7.30—9.00 «Телетонг».
* * *
18.20—21.40
*
21.40 «Вундерланд» операцияси». Бадиий фильм.
23.00 Янгиликлар.
23.05 Эълонлар.
23.10 «Аттракцион» юртига саёҳат», «Шимол жилолари». Телефильмлар.

*
Россия давлат телевидениеси
23.30 — 23.50
*
23.50—00.20 «Шохсупа сари».

IV
17.05 «Еттинчи жин» Фильм-эртак.

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Мульткарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Билиб қўйган яхши».
20.25 «Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан».
21.05 «Орзулар гулдастаси». Дам олиш дастури.
21.35 Эълонлар.
21.40 «Компьютер-ревю».
22.05 «Бизнес-академия».
22.30 — 23.00 «Манбалар». Шарқ мамлакатларининг халқ байрамлари.

ШАНБА, 23

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Наврўз ҳангомалари.
9.30 Бастакор Алишер Икромов ижодига бир назар.
10.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
11.20 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Мирзо Улуғбек».
11.50 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
12.15 «Таранним». Мусиқий дастур.
12.45 «Ўхшаш чеҳралар».
13.35—14.20 «Ассалом, Футбол баҳори!» Спорт кўрсатуви.

***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ёвуз жин». Мультфильм.
18.10 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
18.40 Спорт хабарномаси.
18.55 Эстрада тароналари.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!» Кўшиқлар кўрик-танлови».
21.30 Бухоронинг 2500 йиллиги олдидан. «Шарқдан нур таралур...» Бадиий кўрсатув.
22.10 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II
9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 «Юлдузли механика».
11.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
11.50 «Кинонигоҳ».
13.30 — 14.30 «СПОРТ—ҚИТЪАСИ».

***
18.00 «Совға».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Оҳанглар оғушида».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 Видео— «О».
23.30 — 23.50 Видео янгиликлари.

III
17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Куй ва соз соҳиби», «Саҳродаги кўриқхона». Телефильмлар.

*
Россия жамоат телевидениеси
18.20—21.40
*
21.40 «Валентина». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.

*
Россия давлат телевидениеси
23.30—23.50
*
23.50 — 00.10 «Жонли сайёра».

IV
10.00 «Том Сойер ва Геккльбери Финн саргузаштлари». Болалар учун фильм. 3-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Бизнен мирас» (татар тилида)
11.50 «Оренбург рўмоллари». Телефильм.
12.00 «Дидар» (козоқ тилида).
12.40 — 13.20 «Айчурек» (қирғиз тилида).

***
17.00 «Валерка, Рэмка плюс...» Бадиий телефильм.
17.30 «Мўъжизалар оламига саёҳат». «Ҳаёт» болалар театрининг ижодий жамоаси ҳақида кўрсатув.

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Кинематограф».
20.55 «Телеташриф».
21.10 «Бугунги Европа».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Олам ва одам».
22.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
22.30 — 22.50 «Бу ажиб дунё».

ЯКШАНБА, 24

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*
8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат киламан».
11.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
11.50 Саъдулла Сиёев. «Бозор кўрмаган йигит». Телеспектакль.
13.10 — 13.40 «Ватан сарҳадларида». Чегарачилар кунига бағишланган кўрсатув.

***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Алпомиш авлодлари». Спорт кўрсатуви.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Якшанба оқшомида». Дам олиш дастури.
21.55 «Мимино». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00—01.00 «Дўстлар учрашганда». Мурод Ражабов.

II
9.00 НАВРЎЗ ТОМОШАЛАРИ:
«Ривоят».
«Муаллиф».
«Офарин».
«Мафтункор чеҳралар».
Наврўз. Оҳанглар. Эълонлар.
10.20 НАВРЎЗ ТОМОШАЛАРИ:
Наврўз. Оҳанглар. Эълонлар.
«Эртага — шанба».
«RAKS» тақдим этади.
«Таманно».
Бадиий фильм.
Наврўз. Оҳанглар. Эълонлар.
«Ривоят».

***
18.00 «Келгуси ҳафтада».
18.10 Эълонлар.
18.15 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
18.40 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Мусиқа салтанати».
21.25 «Фармед».
21.35 «Илҳом сатрлари».
21.40 «Юлдузлар».
22.15 «Даракчи».
22.25 «Келгуси ҳафтада».
22.35 «Оҳанглар оғушида».
22.55 Видео — «О».
00.25 — 00.55 «ФУТБОЛ ҚИТЪАСИ».

III
17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Шарқнинг етти гўзали». Фильм-концерт.

*
Россия жамоат телевидениеси
18.20—22.50
*
22.50 «Сурхон». Телефильм.
23.00 «Панорама».
23.25 Эълонлар.

*
Россия давлат телевидениеси
23.30—23.50
*
23.50—00.05 «Сайғоқлар». Телефильм.

IV
10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли оламы».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.10 Эълонлар.
12.15 «Эсдалик учун дастхат».
12.40 — 13.00 «Парле ву франсэ». Француз тили — ҳамма учун.

***
17.10 «Биринчи бўса». Бадиий телефильм.
17.40 «Сенинг вақтинг». Ёшлар учун дастур.

*
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*
19.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун дастур.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.55 «Миср халқ амалий санъати». 2-кўрсатув.
21.40 «Би-Би-Си» янгиликлари.
21.50 «Бу ажиб дунё».
22.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
22.20 Эълонлар.
22.25 — 23.55 «Кинематогра